الحديث

اسبوعيه عربيه ـ فارسيه ـ السنه الثانيه ـ الثلاثاء ـ ١ ذى القعده ١٤٢٥ ـ ٢٤ آذر ٨٣ ـ ١٤ دسمبر ٢٠٠٤ ميلادى ـ العدد ١٤ ـ ٨ صفحات ـ ١٠٠٠ ريال

الأهواز بحاجة لمعرض دائم للكتاب

تفتقد مدينة الاهواز خاصة والمحافظة عامة لأحد اهم نشاطلت الحركة المدنية الحديثة ، وهى القراءة المبرمجة العلمية ،حيث ليس فقط الأمية وحدها سائدة بين اكثر الناس فى هذه المحافظة وما تفرز وتنتج الأمية من سلوكيات و وعى يومى بين الناس ليس فقط فى الاسواق - المستشفيلت ، و داخل الدوائر والمحاكم و... الخ بل المشكلة الكبرى اذا ما أضفنا أمية المتعلم - خصوصاً طلاب الجامعة وخريجى المعاهد ،و ثقافة الأمية المنتشرة بين المجتمع اقصد الثقافه اللامدنية او اللاعلمية تقف وراءها اسباب عديدة وكثيرة منها اقتصادية ومنها ما يرتبط بفقدان وتغيب الوعى الحديث العلمى فى الثقافة الايرانية عامة أثر عدم الاهتمام او عدم التخطيط لبناء هياكل وركائز و مضخات الجامعات و المؤسسات العلمية من جانب الدولة اوبضغط من المجتمع - واذا اخذنا - مثال بسيط جداً على عدم الاهتمام و التخطيط لبناء الهياكل و توفير و نشر المعلومة الحديثة وتنشيط الثقافة هو اننا رغم دخولنا عام ٢٠٠٥ اى تاريخ قمة التطور العلمى و الثورات العلمية .لا تزال مدينة كمدينة الاهواز ليس فيها مكان دائم لمعرض الكتاب ، واذا كانت هنالك فكرة او حتى مشروع للتخطيط لرفع مستوى الوعى المدنى / العلمى فى هذه المحافظة ، تجد ثقافة المجتمع مع رؤية السياسى فى المحافظة كل من جانبة وحسب دوره وتأثيره يعرقل المشروع . وفى النهاية نطرح هذا السؤال على عاتق من يكون احداث مكان دائم لمعرض الكتاب فى المحافظة كذلك بناء المؤسسات العلمية؟

فتح مكتب لتسجيل مشتركى الكهرباء فى حى علوى

اعلنت العلاقات العامة فى شركة توزيع الكهرباء فى الاهواز انه تم فتح مكتب لتسجيل مشتركى الكهرباء بصورة قانونية فى أحد محلات مسجد فاطمه الزهراء (ع) بعد الاجراءات الاساسية التى اتخذتها شركة توزيع الكهرباء لتقوية التيار الكهربائى و عبر استخدام الترانسات الجديده لتقديم اضاءة جيدة التى قامت بها الشركة لدفع الاشخاص الذين يستخدمون الكهرباء بصورة غير شرعية الى تسجيل اشتراك قانونى.

واضاف مكتب العلاقات العامة: أن الافراد الذين يبادرون بأيقاف استخدام الغير قانونى بشكل طوعى سوف تمنحهم الشركة شهر اشتراك عبر تقسيط مدته ٢٤ شهراً دون تقاضى الاجور المترتبة عليه.

ويذكر إن هذه المبادرة واجهت اقبالاً جماهير ياً واسعاً من قبل اهالى حى علوى.

استعمار الفضاء أيضا!

أحد المعلقين الإسرائيليين برر الحملة القمعية فى باريس على قناة »المنار« العربية بالقول ان هذه القناة تتابع بالتحليل والتعليق الإعلام الاسرائيلى، وان هذه المتابعة نوع من وقائع العدوان الذى تمارسه هذه الفضائية!

وقبل ان يستغرب أحد هذا »المنطق« الخاص جدا، نود التذكير بأن كل ما يتعلق باسرائيل أصبح خاصا جدا، فأى شرح أو تحليل لتوجهاتها على صعيد الاعلام أو على صعيد الأرض، أو أى كشف بالأحرى، صار يعد عملا »عدوانيا« لا أخلاقيا، وهنا يكتسب »العدوان« وتكتسب »الأخلاق« معانيها الخاصة التى يود هذا المعلق الفضائى فرضها على الفضائيات العربية. فليس من »الخلق« مثلا تصوير وبث الجرائم الصهيونية، أو التذكير بسجل اجرامى طوله أكثر من مائة عام، وليس من »الخلق« الكريم الكشف عن خفايا وزوايا وظلمات فكر قام على ابادة الانسان العربى، وأعد له ترسانة نووية يقال حسب المهندس »فعنونو« انها وصلت الى ٢٠٠ رأس حتى عام ٢٠٠٠!

بعد استعمار الأرض، يجرى الآن استعمار الفضاء، فاذا أفلتت فضائية، سارع هؤلاء الى محاولة شرائها، كما فعلوا مع عدة فضائيات اصبحت معروفة تنطق بعربية ملتوية، أو حاولوا الانقضاض عليها.

الغريب بالطبع ليس هذه المحاولات، بل انسياق مجلس الإعلام الفرنسى وراءها، ونقض حتى الاتفاق الذى تم مع فضائية »المنار« بعد ان اثار الصهاينة الزوبعة المعروفة ضدها.

القضاء الفرنسى قال كلمته فى ما نعلم، ولكن يبدو انه لا القضاء ولا القانون الدولى، ولا الشرائع الدولية جملة وتفصيلا تحمل معنى أو جدوى فى نظر هؤلاء، الا اذا كانت فى خدمتهم، وخدمة فضائهم

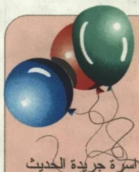
احتجاج إهالى كوت عبدالله ضد مصنع حرق النفايات

نظم عدد من أهالى كوت عبدالله والمناطق المجاورة فى الاسبوع الماضى احتجاجاً على مصنع حرق النفايات فى مستشفى سيناء والتلوث البيئ الذى يخلفة .

وحمل المحتجون لافتات عبروا فيها عن احتجاجهم على التلوث الذى يخلفه المصنع و آثار البيئية السلبية و التسمم الناجم الذى يعانى منه اهالى الاحياء السكنية المجاورة للمستشفى وطالبوا المسؤولين بنقل المصنع إلى مكان بعيد عن المناطق السكنية للحد من اثارة السلبية على سلامة المواطنين .

كما اوضح المحتجون على انهم وجهوا شكوى إلى القائم مقامية و المحافظية و وزارة الصحة لكن هذه الجهات لم تقوم بأى عمل ويذكر ان المحتجين الذى كان يقدر عددهم بحوالى مئتى شخص تفرقوا بعد ما قدم لهم مخفر كوت عبدالله وعود بالتعاون وايصال شكواهم إلى الجهات القانونية .

نهنئ السيد كاظم القريشى بقدوم مولوده الجديد نرجوا من الله ان يحفظه ويجعله من الصالحين
فرقة اشراق للمسرح واسرة جريدة الحديث

رانيا عبيدى فرد
الصف الثالث
مجموع : ٢٠
نشكر من السيدة الفاضله اكبرى

عدسه الحديث

اسماء آل مهدى

نداء من مدير ية شركة استهلاك الكهرباء

اخى المواطن هل تعلم؟
كيف تتم محاسبة كلفة الكهرباء المستهلكة فى فصل الشتاء؟
اعتباراً من ١٦ آبان وحتى ١٥ من فروردين ٨٤

الكهرباء المستهلكة خلال شهرين	تكلفة الاستهلاك
800 كيلو واط فى ا لساعة	128085ريال
1000 كيلو واط فى الساعة	198335ريال
1200 كيلو واط فى ساعة	268581ريال
1400 كيلو واط فى الساعة	449449ريال
1600 كيلو واط فى الساعة	630317ريال
1800 كيلو واط فى الساعة	811185 ريال
200 كيلو واط فى الساعة	992053 ريال

ساعد شركة الكهرباء فى استمرار توفير الطاقة الكهربائيه بصورة جيده ، عبر تسديد فواتير تكلفة الكهرباء وإضمن ايقاف اشتراكك للتيار الكهربائى.

العلاقات العامة لشركة توزيع الكهرباء فى الاهواز

ستعرض مسرحية الجنون الغرامية بالعربية

تمثيل سيد عباس سعيداوى ، حامد صيوانى ، ندا حويزاوى ، رسول حيرانيان ، محمد شهيلى و ميثم نعامى تأليف : محمد حسن عبيات اخراج : سعيد نكراوى

الزمان :
الاثنين ٨٣/٩/٢٣ الى ٨٣/٩/٢٩
الساعة : ٣٠ : ٥ مساءاً

المكان :
الاهواز - قاعة المدينة - جنب قائم مقامية الاهواز .

تقرير الاسبوع

انامل الابداع لا تعرف المستحيل

تقرير عن فعاليات مؤسسة خير النساء الثقافية

سيدكاظم القريشى

لقد حمل الينا (الفكر الحديث) الكثير من الانجازات و النماذج و منها نموذج المؤسسة المدنية الغير حكومية و قد توجه اليه كثير من الناشطين بمختلف ميولهم العديدة و الدافع نحو هذه المؤسسات المدنية من طرف الناشط هو ان وظايف هذه الموسسات هى دفع المجتمع الى التقدم . و هذا المضمون اى ان الموسسة المدنية تنتمى (للفكر الحديث التغييرى) اصبحت بشرى و حملها الناشط و ابلغها للاخرين دعوة (لمكافحة الجهل و التخلف) الذى سائد فى اوساط مجتمعنا الاهوازى و منذ قرون طويله .

و وسط هذه الحركه ظهرت اسماء متنوعة و عديده لمؤسسات ثقافية مدنية فى مختلف مجالات الفن و الثقافة رى و الادب و الاجتماع و منها الموسسات المدنية النسائية المهتمة بالمرلأة و الشئون النسائية ، الخطوة المباركة التى كثيراً ما احتاج اليها مجتمعنا الاهوازى ومن ابرز هذه المؤسسات ، مؤسسة خير النساء النسائية التى تعنى بمسائل الثقافية و الاجتماعية و تنشط هذه المؤسسة فى مسير كوت عبدالله و مقرها يقع فى حى الشكارة و تتراود عليها عدة كثيرة من السيدات مستفيدة من الصفوف التعليمية و البرامج الثقافية الاخرى وحتى نتطلع على تلك الفعاليات زرنا المؤسسة و اجرينامقابله مع القائمين عليها و اتحفناكم بالتقرير التا :

صعب و لكن... ممكن »مؤسسة خير النساء ، مؤسسة غير حكومية ،غير سياسية و غير تجارية (NGO) أسست من قبل عدة من النساء الناشطات عندما ادركن الحاجة الملحة لوجود هكذا مؤسسات نظراً للظروف المحيطة بالمجتمع و خاصة وضع المرأة الاهوازية و المعاناة التى انهكت كاهل المرأة الاهوازية و ذلك فى عام ٧٩ و من خلالها اقيمت صفوف مختلفة ك: حياكة السجاد و الخياطة و الصنايع اليدوية الاخرى الى جانب تعليم القران و احكام الشريعة وكانت هذه النشاطات تقام فى الحسينية و لكن بعد مضى خمس سنوات من المتابعة و المثابرة قد حصلت المؤسسة على ترخيص من قبل (منظمة الشباب الوطنية) التابعة للمحافظية و الذى جعل المؤسسة اكثر نشاطاً و توسيعاً و فى الصيف الماضى استأجرت المؤسسة و بمساعدة من بلدية الاهواز محلاً لنشاطاتها و فعالياتها التى باتت تغطى مساحة شاسعة من مسير كوت عبدالله و تهدف المؤسسة الى : ١- ارتقاء السطح الثقافى فى المنطقة ٢- ملئ اوقات الفراغ ٣- دعم اقتصاد الاسرة من خلال تعليم الحرف و المهن للنساء ٤- ارتقاء حس المسئولية عند الشباب ٥- و ...»

الطريق طويل ... ولكن اقدامنا ثابتة و فى زيارتنا للمؤسسة التقينا ببعض الاخوات الناشطات و ناقشنا بعض الامور المرتبطة بنشاطاتهن فقالت السيدة نبگان معلمة حياكة السجاد بانها منذ خمس سنوات مشغولة فى هذا العمل و لديها حالياً ٢٥ طالبة فى هذه المؤسسة يتعلمن حياكة السجاد يومياًمن الساعة الثامنة صباحاً و حتى الواحدة ظهراً و يستمر هذا الصف لمدة شهرين و نصف الشهر . تقول السيدة نبگان ان الهدف من وراء هذا الصف هو ايجاد حلول لارتقاء دخل الاسرة الاقتصادى هذا اذا ما ساعدتنا الجهات المعنية و المهتمين للامر .و فى صف آخر التقينا السيدة عبادى التى هى الاخرى مدرسة فى المؤسسة و تعلم صناعة الزخرفة و الورودو النقوش و لديها ١٤ طالبة و مدة الصف يتراوح بين الشهر و نصف الى شهرين هذا اذا ما توفرت الامكانات . و عندما سئلتها ماذا لديك من امكانيات قالت حدث و لا حرج نفتقر الى ابسط الامكانيات هنا و نتوقع احدما يساعدنا لتوفيرها و اضافت: « انا أنتى من احد احياء المرفهه فى الاهواز الى الشكارة حتى استطيع مساعدة اهالى هذه المنطقة و تحديداً النساء اللواتى عانين الكثير من الحرمان » وفى الاخير استمعنا الى حديث السيدة بغلانى نائبة مديرة المؤسسة ومنه:

«حالياًيصل اعضاء المؤسسة الى ١٢٠ طالبة فى شتى الفروع و الصفوف التى تقام يومياً من الساعة الثامنة صباحاً حتى الواحدة ظهراً و منها صفوف الخياطة وحياكة السجاد و الصنايع اليدوية كالنقوش و الزخرفةونسعى من وراء هذه الاعمال مساعدة النساء فى تقوية اقتصادالاسرة و لكن نعانى من نقص فى الاجهزة و الامكانيات و من هنا اطلب من كل المعنيين و المهتمين مد يد المساعدة لنا. و فى النهاية نشكر كل من ساهم فى تنشيط و تحريك هذه المؤسسةو نخص بالذكر بلدية مدينة الاهواز و المنطقة الخامسة للبدية و منظمة الحرف اليدوية للمحافظه مع منظمة الشباب الوطنية (سازمان ملى جوانان). و اخيراً لا يسعنى ان اشكر جريدة الحديث الاسبوعية على اهتمامها بمتابعة نشاطات المؤسسة» .

المساس بكرامة العرب في التلفزيون الأيراني الأسباب والدوافع

عيسى دمنى

بث التلفزيون الأيرانى فى قناته الثالثة فى الأيام الماضية مسلسلاً فكاهياً يستهزء بالعرب ويحتقر زيهم وثقافتهم العريقة وظهرفى هذا المسلسل المسمى بـ « لنشد الأحزمة » أو بالفارسية « كمربندها را ببنديم » من يقوم بدور رجل عربى بصفة ضيف يرطن مع أبطال المسلسل وممثلية الرئيسيين باللغة الفارسية التى لا يجيد التحدث بها و أخذ يبدى من نفسه بعض الحركات و التصرفات الغريبة و المشينة التى لا تمت للثقافة و التراث العربى الاسلامى بصلة ويتصرف بشكل بدائى و غير حضارى ما دفع الممثل !الأيرانيى «فتعلى اويسى » الذى يقوم بتمثيل دور السيد ملكى مدير المطار فى المسلسل المذكور بأطلاق عبارات سخيفة وكلمات مهينة جداً كأن يقول للرجل العربى « إنك تنتمى لأمة لا تفهم للثقافة و التطور أى معنى و لا تجيدون ممارسة الحداثة و لا زلتم تعيشون فى حياتكم البدوية

الصحراوية فى خباءكم و خيمكم ولا مكانن لكم فى حياة الجديدة وكان هذا الممثل وسائر زملائه يتكلمون مع العربى بلغة ساخرة ولهجة إزدرانية و ألفاظ بذيئة دنيئة توحى إلى المشاهدين أن الفرس شعب متميز ومتحضر و أفضل من العرب بكثير و الأمة العربية كلها غارقة فى التخلف و الجهل و الخرافة وكانت كلماتهم تنم عن مدى الحقد و الضغينة التى تكمن فى صدورهم تجاه الأمة العربية المسلمة بتراثها الزاخر بالعلوم و الفنون و أمجادها ورجالها و عظماءها الذين ملأوا الدنيا وشغلوا الناس طيلة القرون الماضية وحتى الآن وحملوا أعباء الرسالةالأسلامية الخالدة على أكتافهم وعواتقهم وبلغوها إلى أقصى أرجاء المعمورة لينقذوا بها سائر الأمم و الشعوب الكافرة من شرّ الجهل و الكفر و براثن الضلال ويهدوهم إلى عالم النور و الهدايه و الأيمان بالله تعالى وتحملوا فى هذا السبيل كثيراً من المصاعب و المتاعب التى لو واجهها غيرهم من الأمم آنذاك لرجعوا ونكبوا عن الطريق و لحادوا عن جادة الصواب ولتركوا الاسلام ، نعم إنهم اتباع النبى محمد (ص) وصحابته الكرام الذين لم يألوا جهداً ولم يقصروا فى هذا المجال بل حابوا وقاتلوا و جاهدوا الكفار بأنفسهم و اموالهم و أطاحوا بسلطان الكفر كله وفتحوا بلاد فارس واتحفوا أهلها بنعمة الاسلام ورحمته الواسعة ولكن بعد هذا كله ، يتبادر إلى ذهن المشاهد المنصف سؤال كبير يلح إلحاحاً بالغاً على أن يطرح نفسه على طاولة البحث و التفكير وهو « ما هى الأسباب و الدوافع الحقيقية الكامنة وراء مثل هذه المسلسلات السخيفة التى لا تهدف إلّا لأثارة الأحقاد و بث الفرقة و دق إسفين الخلاف بين صفوف المسلمين ؟! ومن المستفيد فى حقيقة الأمر من هذه الأفلام نحن أم العدو ؟! الردود على هذا التساؤل الملح كثيرة لا حصر لها و تستلزم الخوض و التفحص فى طيات العقليات الظلامية ، التى يمتلكها الذين يعانون من داء النظرة الشوفينيه الضيقة و رؤية الأزدراء للآخرين وطبعاً هذه النظريات لم تتكون بشل سريع وعاجل وانما تكونت عبر زمن مديد و ظروف سياسية مختلفة اثرت سلبياً على اصحابها وجعلتهم عاجزين عن دراسة القضايا بطريقة علمية و موضوعية تتسم بالأنصاف والأحترام ويمكن القول أن مسألة إحتقار العرب عند القوميين الفرس أمر بديهى وطبيعى كونهم يرون أن العرب قد تسببوا فى انهيار الحضارة الفارسية عبر الفتوحات الأسلامية ويعتبرون الديانة الاسلامية بما تحتوى على التراث العربى المخزون الثقافى الغنى و الواسع ، ديانة و افدة عبر المتاهلت وثقافة غازية أتت من وراء الحدود جلبها أناس بعيدون عن الحضارة بعداً شاسعاً وهذه الرؤية العنصرية لا تتفق مع المبادئ الاسلامية حيث انها تفضل الحكم الساسانى الغشوم الذى قام باضطهاد الشرائح المختلفة الذين يرزحون تحت حكمة على حكم شريعة الاسلام و وحى القرآن الكريم وللأسف بقيت هذه النظرة العنصرية مخيمة على عقول هؤلاء القوميين الفرس طوال القرون الماضية حتى بعد انتصار الثورة الاسلامية التى اطاحت بسلسلة طويلة من حكم الملوك و الشاهات وطبقت احكام الشريعة الاسلامية على ربوع ايران بقيادة الامام الخمينى الراحل مفجر الثورة الاسلامية الكبير الذى احدث ضجة كبرى فى العالم وزلزل عروش الطغاة وغير المعادلات السياسية فى منطقة الشرق الاوسط و جدد الاسلام و أعاد مجده و ايام ازدهاره الخالدة مرة آخرى مما أثار استياء و سخط القوميين و العنصريين و ظلوا يعارضون بشكل أو آخر عبر شتى الوسائل و الامكانات ويضيقون الخناق على سائر القوميات الأيرانية كلما سنحت لهم الفرصة ويهدفون إلى توحيد اللغة و الثقافة الأيرانية و ازالة باقى اللغات و الثقافات الموجودة فى ايران لصالح اللغة الفارسية و هذا أمر يتعارض مع الواقع الأيرانى المعاش و الفسيفسائية الموجودة فيه و مما يؤسف له حقاً أنه بقيت مجموعة من هؤلاء العنصريين حتى بعد انتصار الثورة الاسلامية تعمل على الساحة للحط من شأن بعض القوميات و عدم السماح لهم بممارسة حقهم الطبيعى فى احياء تراثهم و تعزيز لغتهم و نشر ثقافتهم القومية و العمل على تهميشهم ما امكنهم ذلك . وكما نشاهد فى البرامج الفنية و الموسيقية التى يبثها التلفزيون الأيرانى بقنواته الخمس حيث تبث فيها الموسيقى و الأغانى الفارسية و التركية و الكردية و البلوشية و التركمانية و البختيارية و لا أثر للموسيقى و الأغانى العربية الاسلامية الأهوازية و لا ادرى ماذا يعنى هذا التمييز الصارخ فى هذا الصعيد الأعلامى ؟! اليس العرب الاهوازيين من ضمن ابناء الشعب الايرانى ؟ أهم غرباء و افدون أم أبناء وطن واحد و يرفرف على رؤوسهم علم واحد ؟ لماذا لا يبث التلفزيون الأيرانى بمختلف قنواته أناشيد أو أغانى عربية اهوازية تبين تراث الأهوازيين و تعرف ثقافتهم لباقى اخوانهم الأيرانيين ؟

شعب عربى مسلم و أيرانى يسع عدد نفوسه قرابة ثلاثة ملايين نسمة لا يملك تلفزيوناً عربياً محلياً و لا يعترف التلفزيون الأيرانى بثقافة هذا الشعب الذى ضحى بكل ما يملك من غال ونفيس من أجل الدفاع عن ثغور الوطن الأسلامى و قدم التضحيات الجسام تمثلت فى إثنى عشر ألف شهيداً و آلاف الجرحى و المفقودين وملايين المشردين و المنكوبين بالقصف الجوى للبعث الصدامى العميل لأمريكا خلال أيام الحرب المفروضة و الدفاع المقدس الذى هب ابناء العرب الأهوازيين للذود عن حياض الوطن ولبّوا نداء قائدهم المقدام الامام الخمينى الراحل و اندفعوا أمواجاً بشرية و توافدوا نحو ساحات القتال و المواجهة مع أعداء الثورة الأسلامية الفتية المباركة ، نعم إنه شعب أبى و حر و مسلم ألا يستحق هذا الشعب أن يمتلك أبسط مستلزمات التثقيف و التعليم المتمثلة بالجرائد و الكتب و الأذاعة و التلفزيون العربى ليتلقوا البرامج الفنية و العلمية و الثقافية و الدينية و غيرها بلغتهم ولغة أجدادهم الكرام وهذا لا يتناقض مع مبادئ الثورة الاسلامية و الدستور حيث ينص عليه فى مادتى ١٥ و ١٩ . نختم المقال بالتأكيد على ضرورة الحفاظ على الونام و الوفاق و التضامن الوطنى و احترام سائر الشعوب وتبجيلهم و هذا من أبرز علائم الحضارة الحديثة حيث يشكل الحوار الموضوعى بين الأمم و الشعوب المتحضرة أرقى مظاهر التعايش و التمازج بين شتى الثقافات فى عالمنا المعاصر .

ويتحتم على المسؤولين فى منظمة الأذاعة و التلفزيون فى الجمهورية الأسلامية الأيرانية و هى مبعث فخار الأمة الاسلامية أن تضع حداً حاسماً لهذه الافلام السخيفة التى تنول من كرامة العرب المسلمين وتثير الحزازات العرقية و الأحقاد و الضغائن التى لا و لن تعود بالنفع و الفائدة على الأمة الأسلامية جمعاء وكان حرياً بالمشرفين على القناة الثالثة فى التلفزيون الاسلامى أن يحولوا دون بث مثل هذه المسلسلات الغير صالحة و اللا مفيدة و المدمرة للوحدة و الأخوة الاسلامية إتباعاً للآية الكريمة القائلة » إن هذا امتكم أمة واحدة و أنا ربكم فاعبدون « و الرجاء الواثق أن لا تتكرر مثل هذه الأفلام و علينا أن نقطع دابر المفرقين و الضاربين على وتر العرقية المروجين للفرقة و التمزق وشق الصف الاسلامى المرصوص المتماسك وفى الحقيقة ليس هؤلاء الا شرذمة متبقية من النظام الشاهنشاهى العنصرى المقبور ، عميل الكيان الصهيونى وعدو الاسلام اللدود يجب نفيهم و عدم التلاعب بمصير الشعب الأيرانى الملتف حول الوحدة و الأخوة و التلاحم العضوى . ختاماً يدين الشعب العربى الأهوازى المسلم هذه الأهانات و الخزعبلات السخيفة بحق الأمة العربية ويطالب المسؤولين فى البلاد على قطع المسلسل المذكور و الأعتذار من الشعب الأهوازى وباقى العرب الشرفاء وكفى الأمة الأسلامية ما تعانية من تشرذم وتمزق وذل و هوان ولنعاهد أنفسنا كمسلمين وكأمة واحدة أن نبقى أوفياء لأوامر الأسلام و ننبذ الخلافات ونكتفى دوماً

مع المبدعين

اجرى الحوار : سعيد سليتى

ملاحظة السيد موسى الموسوى شاعرٌ مبدع وطموح حيث يعتبر احد اهم الشعراء الشعبيين فى الوقت الحاضر يتميز بصدق الحكمة و نبالة الموقف و العواطف الجياشة ولد هذه السيد فى قرية السابلة عام ١٣٤٦ هـ .ش شارك فى معظم الأمسيات الشعرية و الاحتفالات الدينية و الوطنية نظم الشعر فى عمر مبكر ، يحتفظ بمعظم انتاجاته فى مكتبته المتواضعة و التى تحتوى على اكثر من خمسمائة قصيدة وثلاثمائة بيت ابوذية و هنالك كمٌ هائل من القصائد التراثية و الموال و الدارمى و الميمر كما له اكثر من سبعين بيت ابوذية فى مجال الابداع الشخصى ويعتبر هذا النوع من الشعر اى الابداع حالةفريدة من نوعها و هو عضوٌ فى اكثر من جمعية لشعراء شعبين ساهم و شارك فى تأسيس اربع منتديات ادبية و مسؤلٌ عن المنتدى الادبى فى كل من حى علوى التابع لبلدية المنطقة السادسة فى الاهواز وحى انقلاب التقيناه فى منزله المتواضع وبدأنا الحوار بالسؤال التالى : - من انت ؟

- من انا . . . من انا موسى الوكت گدما ذبح مل موسى عد ظنه من هذا الذبح مل موسى المصايب صبحت مل موسى المسهن وضحك وريد انا اكثر - كيف كانت بدايتك مع الشعر ؟

فى الواقع الشعر ليس له بداية عندى ، الاّ انّ لكل شئ بداية ، لا ادرى ، لا اتذكر كيف بدأت ، كأنى ، ربما و انا طفل اسطر الكلمات .

- و هل هى موهبة ام ماذا ؟ الشعر ما فوق الموهبة ، لا اعلم ، توحى الىَّ المفردات كل لحظة ، حياتى مليئة بالكلمات و القوفى .

- هل تتذكر اول قصيدة نضمتها ؟ نظمت الشعر فى عمر مبكر ، لا اتذكر شئ لم ادون فى وقتها اشعارى ، الاّ أنّ اول قصيدة نظمتها و دونتها عام ١٣٦٣ هـ . ش ، كانت فكاهيةوحزينة فى الوقت نفسه ، لا اتذكرها ، انا لا احفظ اشعارى ، ربما لكثرتها . - ماذا تعنى لك الطفولة ؟ الطفولة . . . الطفولة عالم كبير ليس له حدود ، الطفولة حب وبراءة وذكريات ،ذكريات ايام العيد ولعب المحبس الگرگطاية وعظيم الضاع وقميضة جيجو ، الطفولة شط الكرخة ، قريتى و مسحات ابى .

- يقال انّ الشعر الشعبى مرض فى جسم الشعر الفصيح ما رأيك فى مثل هذا القول ؟ - الشعر الفصيح هو الأم وهو الداء لدائى و انا اسمع الشعر الفصيح كثيراً و احفظ منه الكثير . الاّ ان ظروف التعليم فى مجتمعنا يجعلنا نتغنم باللغة الدارجة . - بيت شعر يردده دائماً سيد موسى الموسوى ؟ - اگول افصيفص او فصفوص محد قدمالى افصيص وليرتل يريد افثيث ودوله القند كله - ما هو تعريفك للشعر ؟

للعشر تعاريف كثيرة الا انه حسب اعتقادى مشاعر و احاسيس بل هو الجرح و المرهم فى أن واحد . - لشعرك ميزة خاصة هل ممكن تحدثنا اكثر ؟ لا ادرى ان كان فى شعرى ميزة خاصة ام لا ، الا انى اعلم ان قصائدى محشوة بالامثال و الحكم و معانات الناس و دائماً قصائدى تتأقلم مع المحيط ، و الذى يخرج من القلب يدخل القلب . - متى يفرح ابوخالد ؟

- فلكل ولادة قصيدة جديدة فرحة و انا دائم الفرح .

- و الحزن ؟ الحزن . . . آه ، الحزن رفيق عمرى ،كثير ما تحزننى الخيبة ، كثرة العتب و خسران السلة و العنب ،لا ادرى ، النوم وإذا طالت النومة كنومة الأرنب . -للشعر الشعبى فروع و الوان فما هى ؟

نعم للشعر الشعبى فروع و الوان كالقصيدة و ابوذية و الميمر و الموال و. . . الا انى لا احب التقيد و التقليد بل ابحث عن كل ما هو جديد و قمت بأبداع نوع جديد من الشعر الشعبى مثل الهاوى ناوى - ابيات سنة وترك - شهديات وسهديات و الموال بدون نقاط . - وماذا عن الشعر الشعبى الأهوازى هل له خصوصيات عن الشعر الشعبى فى بلاد آخرى ؟ - الشعر الشعبى الأهوازى هو شعر اصيل ومليئ بالاحسلس ، الشاعر الشعبى فى بلادنا دائم البحث ، يبحث عن الحقيقة ، فيه الحزن و الأنين حتى و ان كان شعراً فكاهياً و هو قريب من الشعر الشعبى العراقى ولكن يختلف فى الأساليب . - فى الأونة الاخيرة ظهر شعراء شعبين شباب ما هو تقييمك لأنتجاتاهم خصوصاً و انك عضوٌ فى اكثر من جمعية شعبية وشاركت وساهمت فى تأسيس عدة منتديلت شعرية و ادبية ؟ نعم انا عضوٌ فى مؤسسة نداء الكرخة الثقافى وعضوٌ فى جمعية الشعراء الشعبين وكذلك وبالتعاون مع بلدية الأهواز قمنا بتأسيس اربعة منتديات شعرية و ادبية فى كل من كوت عبدالله وحى آل صافى وفى حى علوى وحى انقلاب ولهذا احتكاكى ازداد فى الأونة الأخيرة بالشعراء الشباب وممكن القول بأن لدينا و الحمدلله طاقات عالية جداً وكثيرة و الذى يميز هؤلاء الشباب عن غيرهم من الشعراء الأكثر سناً منهم ،بأنهم شعراء ذوثقافة وتعليم عالى . - و هل هناك معايير ثانية لكتابة الشعر ؟ لكل شئ معيار ولكن لا يوجد للشعر معيار ، الشعر لا يحدد فى مكان او زمان ،متى ما اجاشت القريحة يأتى المعيار .

- متى تكتب الشعر ؟ الشعر كالهزة الأرضية ، يأتى بغتة ،فمن هذا الذى يحدد اوقات هذه الهزة . لكنى افضل السكون و عند الليل وحين المطر .

- الشاعر سيد موسى الموسوى ماذا تعنى لك الأسماء التالية : - كاورن : لو ذهب لوكل مال يهديلى قارون ابداً فلا ينقاس ماله اوى كارون - دعبل الخزاعى : اين هذا الوطن العريق وشاعر اهل البيت (ع) - النخلة : الأرض ، الشموخ وعدم الانحناء - القدس :

ارد انشدچ بالله يا قدس عودى عاصمة ولفلسطينى مو لليهودى - ملة فاضل السكرانى : سيد الأبوذية ومخزن المفردات - البيدر :

احب السلف لوعوان بيدر يصوت بنشامة الكرم بيدر حى الله الحصد ولجمع بيدر داس وذرة حنطاته اضحويه - السابلة :

سابلتى العزيزة ام الكرم و الجود ما انساچ ما انساچ لفاچ البين يحبيبة وبس البوم ظل ينعاچ - ماذا عن الغزل ؟ نظمت الكثير من هذا النوع من الشعر ، كيف لا و انا شاعر و الشاعر محب . كلمة اخيرة لمن توجهها ؟

لشبابنا المثقف و اطالبهم بالعمل الجاد دون اى تراخ او تردد ودو اى غرور و «قل اعملوا فسيرى الله عملكم » وشكراً لك وتحياتى الى قراء الحديث.

مصطلحات

فرد قادر : able - bodied person

الفرد القادر هو الإنسان القادر على العمل ، و الذى تسمح له طاقاته الجسدية بالقيام بالأعمال و الحركات التى تتطلبها الوظائف عامة .

أما الفرد غير قادر فهو الإنسان المعاق و غير قادر على أداء كل الحركات التى يؤديها إنسان قادر ، و ذلك بسبب إعاقة جسدية أو فى الحواس . وقد تغيّرت الأمور اليوم حيث أن الإنسان المعاق لم يعد يُصنّف فى خانة غير القادرين ، حيث أن بعض المهن تتناسب تماماً مع وضعيّة المعاق . فالمعاق بصرياً الذى يعمل فى سنترال هاتفى إنسان قادر . من هنا فأن تشجيع المعاقين على اعتبار أنفسهم أناساً قادرين شكلت محور العديد من الحملات الإعلامية التى قامت بها مؤخراً جمعيات دولية

شذوذ : abnormality

الشذوذ هو الخروج عن المسلك المألوف و الشائع فى البنية الإجتماعية . ذلك أن عدداً من النماذج الثقافية تسود كل مجتمع من المجتمعات ، ويعمل الإنسان عادة على الامتثال لها و التمثل بها . فإن خالفها وقع فى الشذوذ و عوقب عن ذلك أو أبعد عن الجماعة التى يفترض به أن ينتمى إليها . و الشذوذ نوعان : شذوذ إرادى و شذوذ لا إرادى . الشذوذ الإرادى هو شذوذ العالم العلامة و العبقرى الذى ينقطع عن العالم الذى يحيط به لكثرة انشغاله بموضوع بحثه ، و الشذوذ الإرادى هو شذوذ الخارج على العدالة و القانون و المخالف للتنظيمات الإجتماعية (شذوذ المجرم) . أما الشذوذ اللاإرادى فهو المجنون و الأبله اللذين لا يقدران على سلوك المسلك العام و العادى الذى يسلكه الناس من حولهم .

الحديث

صحيفه اسبوعه عربيه/فارسيه - اجتماعيه - ثقافيه - فنيه

المدير المسئوول:سهام سجيراتى

المدير التنفيذى:مهدى سوارى

رئيس تحرير القسم العربى:محمود عسكرى

العنوان: اهواز شارع آزادگان -زقاق فرخ منش رقم الدار ٦١

تلفون: ٢٢٢٩٠٨٠

الشعر الجاهلي بين الوهم و الحقيقة

الجزء الرابع : الصعلكة فى الجاهلية و دوافعها

قاسم كعابى

عندما يأتى الحديث عن الشعر الجاهلى و لم نتطرق الى شعرا الصعاليك يصبح الموضوع او بالاحرى البحث منقوصاً و يصيبه التعتم و الاغماض ، لأن شعر هؤلاء الصعاليك يشكل الحظ الأوفر من الشعر الجاهلى فضلاً عن حياتهم وظروفها ، وبما انهم كانوا يؤلفون فئة خارجة عن تقاليد المجتمع ، متمرده على اوضاعه و لاتحرص على قبائلها و القبائل لا تحرص عليهم و شعرهم يمثل الفردية و المغامرات الذاتية لأن بينهم وبين قبائلهم عداء مستحكم و لا يهتم بشؤون الجماعة او القبيلة ، بل انه فى احيان كثيرة أساء للقبيلة و هاجمها . لذلك لم تهتم الجماعة به ولم يعطه الرواة اهمية ، وكان بالنتيجة مهملاً من اصحاب المؤلفات الادبية و التاريخية الا ما ندر منه و مع هذا وصلنا قدر لا بأس به من شعر مثبوت فى طيات الكتب القديمة ، الكتب التى وصلتنا و ربما يكون الكثير منه ضاع وطواه النسيان فى الكتب و المصادر التى ذابت فى مياة الفرات ودجله اثر هجمة المغول على بغداد العباسية . و من الثابت تاريخياً ان هؤلاء الصعاليك عاشوا فى بدء حياتهم فى قبائل حيث كان التوافق الاجتماعى بينهم وبين قبائلهم وكانت الحياة هادئة فى معطياتها الخارجية متفاعلة فى نفسية الأفراد الذين يريدون التمرد ، ومن الطبيعى أن يكون هؤلاء او بعض منهم قد اكتملت عندهم الملكة الشعرية قبل ان يتصعلكوا و ان يكونوا قد شاركوا شعراء قبائلهم فى حياتهم الفنية ولذلك يمكن القول ان اول مصادر شعر الصعاليك هى القبيلة ، القبيلة الاصلية او القبيلة التى يستجير بها الشاعر - الصعلوك - ويحتمى بها ويخضع لقوانينها والمصدر الأخير لشعر الصعاليك هم الصعاليك انفسهم ، وليس بالغرابة فى شئ ان يروى الصعاليك شعر بعضهم ، و يتغنوا به ، و ينشدونه فى المناسبات لانه صورة عن حياتهم ، و صدى لما يدور فى نفسهم و شعر الصعاليك كبقية الشعر الجاهلى لحق به الضياع و الشك كما لحق بمعظم النصوص الجاهلية ونلاحظ عليه ثلاثة اشياء ١- قلتها ، ٢- كثرة الضطراب فى رواية نصوصها ، ٣- الشك الذى يحيط ببعض نصوصها حيث سندرس هذا الشك فى البحوث اللآتيه .

من هم الصعاليك ؟

يختلف معنى كلمة صعلوك بين اللغة و الاستعمال الأدبى ففى اللغة جاء معنى » الصعلوك « الفقير الذى لا مال له و لا اعتماد . وقد تصعلك الرجل اذا كان فقيراً - وتصعلك الابل : خرجت اوبارها ، ورجل مصعلك الرأس :مدورة ، صغيرة وصعاليك العرب : ذؤبانها ، وكان عروة بن الورد يسمى عروة الصعاليك لأنه كان يجمع الفقراء فى حظيرة فيرزقهم مما يغنم و الصعلكة فى مفهومها اللغوى تعنى » الفقر « ، الذى يجرد الانسان من ماله ويظهره ضامراً هزيلاً بين اولئك الاغنياء المترفين حتى يدفعه الفقر الى حالة من حالات التمرد على القيم و التقاليد ، ويبدأ بمواجهة الحياة منفرداً ، وقد يسلك فى ذلك ، طرق الاعتصاب ، والسلب و النهب ، و القتل و الجريمة ، ويعتمد على الفروسية و القوة ، و السيف و الرمح ، و لا ننسى ان كثيراً ممن خلعتهم القبائل اصبحوا فى هذا الحزب ، و الى هذا يشير طرفة بن العبد :

الى أن تحامتنى(١) العشيرة كلها وأفردت(٢) إفراد البعير المعبد(٣)

و اما معنى الكلمة فى الاستعمال الادبى ، فانه يدور حول التصعلك و الغنى ومن سياق ما جاء فى اشعارهم و الرد القصصى انهما لابد لان على ان الصعاليك هنا هم الفقراء ، وانها هم المشاغبون المغيرون ، ابناء الليل الذين يسهرون لياليهم فى النهب و السلب و الإغارة بينما ينعم المترفون المسالمون بالنوم و الراحة و الهدوء كما جاء على لسان » عمرو بن براقة «

وكيف ينام الليل من جُل مّاله حسام كلون الملح ابيض صارم
ألم تعلمى أن الصعاليك نومهم قليل إذا نام الخليّ المسالمُ

وهنا تخرج الكلمة عن الفقر الى دائرة رحبة واوسع هى دائرة الإغارة و النهب و السلب ، و المتتبع لهذه الظاهرة يرى ان الصعاليك هم طائفة او الطوائف من قطاع الطرق ، كانوا منتشرين فى ارجاء الجزيرة العربية ينهبون القوافل ، و يغيرون ، ويخطفون ، يسرقون المال و نستشف من النصوص اللغوية ان الصاليك هم ذوبان العرب لصوصهم و صعاليكهم او كما قال ابن الاثير » يقال لصعاليك العرب ولصوصهم ذؤبان لانهم كالذئاب « . وبالرجوع إلى » اخبار الصعاليك « نجد ان الفقر صفة بازرة ومميزة لديهم فكل الصعاليك فقراء حتى عروة بن الورد سيد الصعاليك » كان صعلوكاً فقيراً مثلهم « ويكثر فى شعره وصف حالة الفقر ، ما يتكبده فى سبيل الغنى من جهد ومشقة من اجل نفسه ومن اجل اصحابه الصعاليك ايضاً حيث يقول :

ذرينى للغنى اسعى فإنى رأيت الناس شرهم الفقير
فسر فى بلاد الله التمس الغنى تعش ذا يسار او تموت فتعذر
ومن يك مثلى ذا عيال ومقتراً من المال يطرح نفسه كل مطرح

هذا الفقر الذى استبد بحياة الصعاليك حمل لهم الجوع ، وأقسى ما يحمله الانسان هو الجوع

ما هى الدوافع وراء تصعلك هؤلاء الشعراء ؟

الباحث و المدقق يرى أن ألم الفقر، وحدّة الجوع من الأسباب الرئيسة التى حركت شعور هذه الفئة من الناس وجعلتهم قطاع طرق ، يسلكون دروب القوة و التمرد من أجل الحياة ، وقد ترك الجوع بصماته القاسية فى نفسية الصعاليك ، وطبعها بطابع التشرد و الالم و العذاب ، فتركهم يسابقون الأقدار ، و حط من قدرهم امام الناس والمجتمع ،ان الاحساس المرير بعدم تقدير المجتمع لهم دفعهم الى حمل السيف ، والأستغاثة به ، ليؤمنوا الحياة الاجتماعية التى حرموا منها ، واستعملوا فى ذلك كل وسيلة ممكنة و نضيف الى ذلك المجتمع الطبقى الذى لا يقم وزناً للفقير لهما تكن لديه من كفاءات و مؤهلات حيث ادّت ببعض ان يتصعلكوا دفاعاً عن كرامتهم وعزتهم كما حدث ذلك مع الشنفرى عندما قومه قتلوا رجلاً فى حضرة بعض الفهمين ، فرهنوهم ، الشنفرى ، وامه واخاه و اسلموهم ولم يفتدوهم ، وخبر تلك اللطمة التى لطمتها الفتاة السّلامية للشنفرى ، و التى كانت السبب المباشر فى تصعلكة ، لانها انكرت عليه ان يتسامى الى مقاومها الاجتماعى ويرفع الحواجز التى تفصل بينهما ، ويناديها باخته .

اما قسوة الحياة ، الاجتماعية ، وشدتها لم يكن امام الصعاليك الاّ طريق الاستكانة او الثورة ، وسلك الصعاليك السبيلين . فمنهم طائفة رضيت بالوضع التى هى فيه ، ومنهم من سلك سبيل القوة ، فاستهانوا بالحياة فى سبيل الوصول الى الغاية التى يسعون اليها . و ما قيمة الحياة اذا عاش الانسان ذليلاً منبوذاً . ومهما يكن فان الصعاليك أصحاب مبادئ رفيعه وكريمة - جعلتهم يتمردون على تقاليد القبيلة العمياء ، و أبت انفسهم الكبيرة الاستكانة و الخنوع لدنايا الاعمال فرفضوا الاعمال التى كان يقوم بها العبيد و أشباهم ، و يأنف السادة من القيام بها ، كخدمة الإبل و القيام بأمرها وهذا دليل قوة نفسية ، و انفة و كبر فى الذات وزهو ، و قدرة على مجاراة الآخرين فى اعمالهم الفكرية ، حتى لو كانوا فقراء معدمين ، فأن قوتهم المعنوية تساوى قوة الاغنياء المادية . وبالرغم من حالة الفقر التى كانت تستوطن حياة الصعاليك ، فانهم اصحاب مبادئ و مثل ، وهم كرماء اجواد حتى يضرب بهم المثل بالكرم و الجود قال عبدالملك بن مروان » من زعم أن حاتماً اسمح الناس فقد ظلم عروة بن الورد أن كرم الصعاليك كان مما يغنمونه من غزواتهم فى ارجاء الصحراء المترامية الارجاء وكان الصعلوك فى اعقاب غزواته الناجحة سيداً كريماً نبيلاً ، يصُفُ على المواقد الإبل التى نهبها ليطعم منها اليتامى و الأرالم . فالسلب و النهب ليست هدفاً ذاتياً عند الصعاليك ، لإصابة الغنى ، بل كان وسيلة للبذل و العطاء وراءه انصاف المحتاجين من أموال الاغنياء البخلاء و هذه فلسفة جديرة بالمناقشة حقاً .

ومن الصفات المهمه عندالصعاليك عوضاً عن قوه الجسد هى سرعه العدوحتى انه يضرب ببعضهم المثل فى الجرى فيقال (اعدى من الشنقرى) وقد استفاد الصعاليك من صفه الجرى وخفه الحركه فى الاغاره و السلب لان حياتهم قامت على مبداء واحد (الاغاره و الغزو السلب و النهب) فان الهوه الواسعه بين الناس فى المجتمع الجاهلى تبين ان جماعه اترفت حتى التخمه, واخرى املقوا حتى لم يبق لهم شىء وهذان النقضان اجتمعا فى بيئه تقوم با ساسها على الصراع, فكيف اذا كان الدافع عند الانسان الجوع فعندما يحاول ان يهدم القيم فى المجتمع ليبنى آخر مكانه زيتاً بصفات يراها مناسبه له ومن اخبار(عروه بن الورد) انه كان يجمع المرضى و الضعاف و المسنين من عشيرته ثم يحضر لهم الاسراب(٤) ، ويُعطمهم ويكسبهم ومن قوى منهم. اما مريض يبرأ من مرضه اوضعيف تثوب(٥) قوته ، خرج به معه فاغار وجعل لاصحابه الباقين فى ذلك نصيباً ، حتى اذا اخصب الناس والبنوا ، وذهبت السنه ، الحق كل انسان باهله وقسم له نصيبه من غنيمه ان كانوا غنموها . نستدل من هذه الاخبار ان الصعلكه لها قانون ومبادى, وهى كما يتراءى لنا (نزعه انسانيه) ، نبيله ، وضربيه يدفعها القوى للضعيف والغنى للفقير وفكره اشتراكيه تشرك الفقراء فى مال الاغنياء وتجعل لهم فيه نصيباً بل حقاً يغتصبونه ان لم يُودلهم وتهدف الصعلكه الى اقامه العداله الاجتماعيه ، والتوازن الاقتصادى بين الناس ، فى بيئه يهضم فيها القوى حق الضعيف الذى لاحول له ولا قوه الا ان هذه النزعه لم تكن متاصله عند الصعاليك كلهم ، حتى اننا نرى بعضاً منهم لا يومنون الا با لإغاره فقط ومهما كانت الظروف ، وهولاء لايمتلكون الحس الاجتماعى ، والوعى الكافى لتكامل نظريه اجتماعيه مبنيه على اسس العداله و المساواه ، وهنا نتوقف امام صوره المجتمع الذى اصبح مجتمعان ، مجتمع قائم بقوانينه و عاداته وتقاليده و هو مجتمع القبيله, وآخر منبوذ خوضوى ، شريعه القوه ووسيله الاغاره وهدفه النهب وكانت الصحراء الواسعه ، هى الميدان الذى مارسه فيه الصعاليك اعمالهم ونشاطهم واقاموا فيه مجتمعهم الفوضوى ، المشرد ، واخبار التشرد فى شعرهم كثيره واضيف الى ذلك التكوين الاجتماعى و الطبقى كما اسلفنا الذى ساعد هولاء على النفور و الاغاره بعد ما فنت الحياه عليهم وقست وبعد ما راوا ان السياده للاغنياء و الساده من التجاركما نراه اليوم وفى عصر التحضر و التقدم التكنو لوجى الذى سخّر عامه الناس الى عمال سخّره مواقعهم من الطبقه الدنيا فى المجتمع كل هذه العوامل الاقتصاديه و الماديه و النفسيه الذاتيه اثرت فى تكوين حركه الصعاليك المتمردين فى المجتمع الجاهلى .

(1) تحامتنى :ابعدتنى : اجتنبتنى
(2)- افردت :انعزلت
(3) المعبد : المدهون بالقير لانه اجرب
(4) - سَرَبٌ : نفق ، تونل
(٥) - ثاب : رجع ، عاد ، ادثاب المريض : شفى
(3) المعبد : المدهون بالقير لانه اجرب

> **معنى كلمة صعلوك بين اللغة والاستعمال الأدبى ففى اللغة جاء معنى » الصعلوك « الفقير الذى لا مال له ولا اعتماد**

شعر

ياجارة الوادي

احمد شوقى

شيعت احلامى بقلب باك
ولممت من طرق الملاح شباكى
ورجعت ادراج الشباب و ورده
امشى مكانهما على الاشواک
وبجانبى و اهٍكان خفوقه
لما تلفت جهشة المتباكى
شاكى السلاح اذا خلا بضلوعه
ماذا أهيب به فليس بشاک
قد راعه انى طويت حبائلى
من بعد طول تناول وفكاک
لم تبق منا يا فؤاد بقية
لفتوة او فضلة لعراک
كنا اذا صفقت نستبق الهوى
ونشد شد العصبة الفتاک
واليوم تبعث فى حين تهزنى
ما يبعث الناقوس فى النسّاک
يا جارة الوادى طربت وعادنى
ما يشبه الاحلام من ذكراک
مثلت فى الذكرى هواک وفى الكرى
والذكريات صدى السنين الحاكى
ان تكرمى يا زحل شعرى أننى
انكرت كل قصيدة الاک
انت الخيال بديعه وغريبه
الله صاغک والزمان رواک

...

اسماعيل الظبى

لكدته بلا رسن جبته جواداى
ابسبب طيبک غطى وضيع جواداى
اجيتک صام اچفوفى جواداى
روحى انچان تقبلها هديه

...

عباس حزباوى

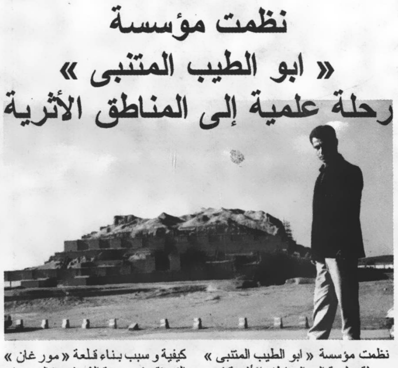
يلى ابغرامک شفت كل القهر والمحن
اليال الفراگ أشرن ليّه ابغضب والمحن
إحسان طيفک على سوّن فضل والمحن
سيّات هجرک والى خلفن فرحة وامل
لا تظن انسه العشگ واترک ودادک وامل
مهما بعادک چوه گلبى ابنارک وامل
انته الولم والگلب كلما ذكر ولمه حّن

مقاطع الي امرأة

حميد سعيد - العراق

أحليه بعينک غفرة صيف نقية
كان يأتى اليک مراراً
وكنت على ثغرهِ أقحوانه
لم تكونى وراء انفتاح الذرى ربّه . . . لم تكونى نبيه
كنت أنثى يباركها الجوع فارتاد زهوک . . . شدّ اليه زمانه
كان يأتى اليک مراراً
ولكن ايامه والرحيل
وقفا دون عينيک سداً
وقفا ماردا
وقفا . . . ثم مرّ على صفحةِ الماء زنبقة عجديهِ

نظمت مؤسسة « ابو الطيب المتنبى » رحلة علمية إلى المناطق الأثرية

نظمت مؤسسة « ابو الطيب المتنبى » رحلة علمية إلى المناطق الأثرية فى مدينة الشوش لتعرف اعضاءها على هذه المناطق فى الاسبوع الماضى كما انها دعت من الاستاذ كاظم رضوى الخبير فى الشؤون الأثرية و التاريخية إلى رئاسة الرحلة وشرح تفاصيل الأماكن التى تمر بها الرحلة .وشرح رضوى ، الاهمية التاريخية التى تحظى بها مدينة الشوش مركز «حضارة عيلام» والاماكن الأثرية المجاورة فى نشوء الحضارة الانسانية الاولى وتحدث حول دور « زيغورات » ، « جغازنبيل » فى الحياة الاجتماعية فى ذلک العهد اى عام ١٦٠٠ قبل الميلاد . كما اوضح كيفية و سبب بناء قلعة « مورغان » التى تقع فى مدينة الشوش وقال : « ان بناء قلعة الشوش « مورغان » تم قبل مئة عام لأيوا الفريق الفرنسى الذى كان يقوم بالتنقيب ودراسة حفريات الشوش ولعبت دوراً اساسياً فى ذلک الوقت »

وفى ختام الرحلة ، تم تكريم الاستاذ كاظم رضوى من قبل مؤسسة ابو الطيب المتنبى وقامت له حفل تكريم فى معبد « زيغورات » « جغازنبيل » و شكرت جهوده المبذولة فى تعريف حضارة عيلام. ومر اعضاء المؤسسة خلال الرحلة فى متحف الشوش و قلعة « مورغان » و زيغورات جغازنبيل.

عرض مسرحية « رصاصة واحدة فقط » فى الاهواز

ضمن اعمال مهرجان « ايران زمين » للمسرح ، عرضت مسرحية « رصاصة واحدة فقط » فى قاعة « آينه » فى الاهوار .

وتميزت هذه المسرحية عن باقى المسرحيات المشاركة ، بتداول قضية محلية بحته تتناول حياة العرب فى خوزستان فى القرن الماضى أبان حكم الشيخ خزعل واعطت الملابس العربية و الديكورات المتمثلة بنخيل و اوانى قهوة طابعاً خاصاً لها مما جعلها تنال اعجاب حكام المهرجان و المتفرجين .

وتخلل عرض المسرحية بعض المقطوعات الموسيقية العربية للفنان ناظم الغزالى و زغاريد و اهازيج شعبية .

كما قام احد اعضاء الفرقة بتقديم القهوة العربية للحكام المشاركين وتميز ادا ممثلين و فنانين هذه المسرحية بالروعة والابداع برغم من ان الفريق كان عائداً من مهرجان قد أقيم خارج المحافظة ومعظم اعضاءه مصابون بالزكام .

وحسس اداءهم الجيد ،المشاهدين بالحياة الشعبية و الروعة التى كان يعيشها العرب فى المنطقة برغم من ان المسرحية عرضت باللغة الفارسية .

ويذكر انه من المقرر عرض هذه المسرحية فى عدد من مدن المحافظة و خوزستان ترجمتها الى اللغة العربية يقع فى اولويات هذا الفريق وحول هذا الموضوع قال عبدالرضا سواعدى مخرج مسرحية « رصاصة واحدة فقط » لمراسل الحديث :

قمنا بترجمة نص المسرحية ألى اللغة العربية و اخترنا الممثلين وفى المستقبل القريب سوف يتم عرضها باللغة العربية .

ندوة الرواية تبحث عن زمنها وتواصل فعالياتها

ببحث عن التجريب فى الابداع الروائى قدمه الدكتور صلاح فضل وعقب عليه الدكتور لطيف زيتونى واصلت ندوة »الرواية العربية ممكنات السرد« فعالياتها مساء امس الاول.

ادار الجلسة الامين العام للمجلس الوطنى للثقافة والفنون والآداب، وقال د.فضل مقدما لبحثه ان التجريب قرين الابداع لانه يتمثل فى ابتكار طرائق واساليب جديدة فى انماط التعبير الفنى المختلفة.

واضاف: ان فن الرواية فى جملته تجريبى فى الثقافة العربية على وجه الخصوص، لانه كان يتداخل مع انواع السرد التاريخى والشعبى، الدينى والغجائبى، ويشبع شهوة القص فى المجتمعات الشفاهية فى رواية الاخبار والاثار من ناحية، واختلاق الاكاذيب المتخيلة كما يشير الاستخدام الشائع فى اللهجات العربية من ناحية اخرى. وقد تطلب تخارجه عن هذه الانواع ميلادا عسيرا فى ثقافتنا استغرق القرن التاسع عشر بأكمله، حتى تجلى فى اطاره الابداعى مطلع العشرين. ومازال كثير من الدارسين يحرصون على هذا الخلط، بزعم تأصيل الفن فى التراث الثقافى المحدود، لتفادى الاعتراف الصريح بلحظة الميلاد الجديدة فى رحم التجريب الذى اعتمد على التهجين من اصلاب متعددة، ينكرون بعضها ويعترفون ببعضها الاخر، وليس ما ينكرونه الا الاب الشرعى الحقيقى لهذا الوليد، وهو النموذج العالمى فى الرواية الفنية، ولن نقف طويلا عند لحظة التهجين هذه، فبعضنا لا يزال يراها سفاحا، واحسبها لحظة عشق خصب بين اللغة الشابة التى كانت قد خرجت لتوها من حروف الطباعة والصحافة الجديدة، والمتخيل الحر الذى ملأ كيان كوكبة من الشباب المبدعين العرب، فى هجرتهم الثقافية الى العوالم المختلفة، وتمثلهم العميق لحيواتهم فى ضوء التقنيات والرؤى المنبثقة، فالرواية هى كبرى تجارب الابداع العربى فى العصور الحديثة، وصانعة الوعى التاريخى بمسيرته، واكبر مظهر لاشتباكاته الخلاقة بحركة الوجود.

وتناول د.فضل محاور التجريب مستشهدا بأعمال لنجيب محفوظ وعبدالرحمن منيف ومحمد شكرى، كما تناول تجريب التقنيات السردية، وكذلك الواقع الافتراضى والكونى مستشهدا برواية الكائن والظل للروائى الكويتى اسماعيل فهد اسماعيل.

وتطرق ايضا الى تجريب المستويات اللغوية، على مدى تاريخ الرواية العربية بدءا من حديث المويلحى عن عيسى بن هشام وصولا الى الروائيين المعاصرين.

التجريبية والتجريب

وفى تعقيبه تطرق الدكتور لطيف زيتونى الى الحديث عن الرواية التجريبية والتجريب فى الرواية.

وخلص الى ان الرواية التجريبية هى رواية لا يجمعها سوى خروجها على السائد والمألوف، ولهذا كثرت التسميات التى اطلقها عليها النقاد وكلها ذات دلالة سالبة، مثل الرواية المضادة ورواية الرفض وغيرها.

وعن التجريب الروائى قال انه فعل محدود داخل مفهوم الرواية السائد يعبر به الكاتب عن ذوق شخصى فى التأليف او التصوير او اختيار الموضوع ويستقى اشكاله من نفسه او من تجارب حاصلة خارج بيئته.

وخلص د.زيتونى الى ان العرب لم يسهموا فى رسم اصول الرواية الحديثة، ومن ثم فليس عليهم ان يتقيدوا بها، وانهم اقدر اليوم من الاخرين على التمرد عليها والبحث عن المختلف، وقد يكون الطريق الى المختلف هو التخيل الحر كلعب الاطفال والمجانين والمبدعين. وسيجد الروائيون العرب بابا لهذا اللعب فى اهم روائعهم السردية، اعنى »الف ليلة وليلة« ففى عالم الجن المفتوح على كل وصف وكل حدث وكل انواع العلاقات، سيسبح الروائى العربى فى كون لا ينتهى من التخيل، متحررا من الواقع ومحرماته، حرا امام اوهامه ومخاوفه وتصوراته وافكاره. عند ذاك سيظهر مكبوته كأنه على سرير محلل نفسى، وستنطلق نفسه بأكثر ما فيها من حميمية، اذن من اصالة.

ابتداء زمن الرواية

ابتداء زمن الرواية كان عنوان بحث الدكتور جابر عصفور والذى قرأه نيابة الروائى واسينى الاعرج، والذى خلص فيه الى ان الرواية لم تظهر فى بدايات القرن العشرين ١٩١٣ كما نصت على ذلك الممارسات النقدية الانتقائية والاخلاقية والتى اعادت انتاج المقولات الاستعمارية عن وعى او غير وعى، ولكنها ثمرة منتصف القرن التاسع عشر الذى لعبت فيه المثاقفة دورا كبيرا فى لقاء تاريخى بين ثقافة استعمارية متقدمة واشكال ادبية نفضت من على ظهرها ثقل النوع المقامى لتدخل فى دائرة الخلق والتعبير عن طبقة متنورة صاعدة وواعية بدورها التاريخى فى مدينة كوسموبوليتية هى فى طور التكوين والترسخ.

وبدأ بحث عصفور بسؤال افتراضى وهو يتأسس على مبدأ المناقضة والبحث عن اجابات جديدة لسؤال قديم صار يشبه المسلمة: هل يبدأ تاريخ الرواية العربية برواية زينب لهيكل؟ او بشكل ادق، هل حقيقة يبدأ تاريخ الرواية العربية بظهور رواية زينب؟ وهذا يعنى ان هناك حقيقة اخرى غير الحقيقة المرئية. هناك جهد ورغبة يتبديان من الجملة الاولى فى البحث لاعادة النظر فى المقولة النقدية الجاهزة التى شاعت مع صدور كتاب فجر القصة المصرية ١٩٦٠ ليحيى حقى، والتى تقول بميلاد الرواية العربية فى مطلع القرن العشرين مع ظهور رواية زينب ١٩١٣ والتى لاقت تدعيما نقديما مهما وتاريخيا من طرف الدكتور عبدالمحسن طه بدر فى كتابه: تطور الرواية العربية الحديثة فى مصر ١٨٧٠ - ١٩٣٧ الذى وفر لهذا الطرح الكثير من الشرعية والاستمرارية.

وخرج عصفور من هذا السؤال الى القول ان زمن الرواية هو ليس فقط اللحظة الفاصلة بين نمطين للحياة والكتابة، ولكنه تاريخ الصيرورة الداخلية للبلاد العربية، مصر تحديدا، الذى انشأ جنسا جديدا من رحم ارتقاءات الاشكال الادبية السردية المتسيدة. من هنا، يحدد البحث منذ البداية هدفه الاستراتيجى، وهو دحض المقولة غير المؤسسة على معرفة مسبقة، واربكاها فى مادتها وفى تاريخها لأنها تفترض ان الفن الروائى العربى محاكاة فعلية للرواية الغربية بوصفها نصا مستقرا ومتكئا على خبرة وتراكم مسبقين.

وان هذا الزمن المرتبك يبدأ فى وضع ثقافى وطغيانى استعمارى مع اكتمال صورة المدينة العربية الحديثة التى اتخذت لها نموذجا الطبوغرافيا المحلية والمعمار والهندسة الجديدة التى تقبل التهوية والاتساع واللمسات الجديدة والفضاءات المسرحية والموسيقية التى تخرج عن ضيق المساحة التى لا تتجاوز الساحة او المقهى. نحن امام وضع ليبرالى حداثى بمعنى من المعانى، يرفض النموذج الواحد، بل ويناقش تسيده الذى لا يرتكز دائما على موضوعية.

كما ان عنصرين اساسيين طبعا زمن الرواية الذى يبحث عن تاريخ جديد: بداية التصنيع وانفتاح افق التعليم المدنى والتعدد اللغوى المرتبط بوسائل الاتصال الحديثة (المطبعة والصحافة)، والذى لم يعد ينظر للغربى تلك النظرة الاحادية التى تضعه فى صف العداوة، بل كوسيلة من وسائل الارتباط بالعصر والتقدم. زكى ذلك تطور عميق فى المطالب الاجتماعية وتقبل لها، مثلا المطلب النسائى الذى سيسمح لهذه الاخيرة بالخروج من دائرة الضيق والانتفاء والمساهمة فى فعل التحديث بما فى ذلك الكتابة النسائية فى مصر وبلاد الشام: عائشة التيمورية نتائج الاحوال فى الاقوال والافعال (١٨٨٥)، أليس البستانى صائبة (١٨٩١)، زينب فواز العاملية، حسن العواقب او غادة الزهراء (١٨٩٥)، ولبيبة هاشم، فتاة الشرق وقلب الرجل (١٩٠٤)، وكلها عينات تتشكل من الطبقة الوسطى الصاعدة والجامعة بين انشغالات التطور المحلية والتطلعات الثقافية العربية واكتشاف سحر الغرب الثقافى والحضارى.

وقال عصفور ان الترجمة لعبت فى تلك الفترة دورا مهما فى ترسيخ الجنس الروائى وشيوعه.

مسعى تنظيرى

وفى تعقيبها قالت الدكتورة يمنى العيد: يتميز بحث الدكتور جابر عصفور »ابتداء زمن الرواية« بمسعاه التنظيرى ومرتكزه الفكرى وبهدفه فى اعادة الاعتبار الى قيم النهضة العربية ودورها الفاعل فى نشأة الرواية العربية. اضف ان هذا المسعى لا يتحقق على المستوى النظرى المجرد. فهو وان كان يستند الى خلفية نظرية فإنه يتحقق على مستوى المقروء، الثرى لمتنوع، والذى تشكل قراءاته مادة لموضوع البحث، اى لـ »ابتداء زمن الرواية«.

والموضوع بصيغته هذه وبمسعاه التنظيرى يشكل ردا على مقولة ينكر اصحابها على الزمن العربى، بصفته زمنا لواقع معيش وتاريخا لتراث غنى، فاعليته فى نشأة الرواية العربية، معتبرين هذه الرواية الغربية مجرد محاكاة للرواية الغربية.

ومقولة المحاكاة هذه يطلقها، كما يخبرنا الباحث الروائى المصرى يحيى حقى فى كتابه »فجر القصة المصرية« الصادر سنة ١٩٦٠، منذ ذلك التاريخ جرى التسليم بها من قبل معظم النقاد والباحثين، معبرين بذلك عن تبعية فى التفكير، وقصور فى فهم مفاعيل النهضة وحركة العلاقات بين معطيات الواقع المعيش ومتغيراته، وبين الموروث وما يرفده من جديد.

الرواية والسرود السمعية والبصرية

فى بحثه الرواية والسرود السمعية والبصرية اشار الدكتور جهاد نعيسة الى ان يحيل موضوع الرواية والسرود السمعية البصرية الى محاور وخيارات عديدة، فهو فيما يتصل بتحديد انواع السرود، مدار البحث، يمكن ان يتحرك ضمن الافق المتعدد لأنواع هذه السرود (سينما، تلفزيون، خيال ظل... الخ)، كما انه يمكن ان يختار احدها نموذجا، وهو فيما يتصل بتوجه البحث مفتوح على امكان قراءة تاريخية توثيقية لسياق هذه العلاقة عالميا او عربيا، او كليهما معا، كما هو مفتوح على امكان تأمل الخصائص الجمالية النظرية لها. واذا ما كان مقام البحث يملى - عادة - طبيعة خياراته، ضمن المحاور المتاحة له، فربما يكون فى التحديد، وتجنب الغزارة المحتملة، والمشتتة - حين يكون على البحث ان ينجز فى نطاق عدد محدود من الصفحات - ما يمنحه ذلك القدر المطلوب والمرغوب دائما فى كل بحث من التركيز والإحكام.

علاقة الفن الروائى بالفن السينمائى والخصائص الجمالية النظرية لهذه القضية، هذا هو المحور الذى وقع عليه خيارنا من بين المحاور العديدة المتاحة لموضوع الرواية والسرود السمعية والبصرية. وهو ما نزعم انه المحور الاهم والاكثر قابلية للتعميم واستخلاص النتائج.

وخلص الى ان السرد سيظل تلك المنطقة الرطبة الظليلة التى يحتاجها كل من الرواية والسينما كى يجد نفسه، ولأن الانسان يميل دائما الى ان يقف على الحقائق لأعلى الاوهام والاكاذيب، فسيبقى السرد الذى يتقصى مادته فى الواقع والحياة، السرد المفتوح على كل التجارب والخبرات الانسانية، قبلة السينمائيين الذين لا يزالون يخلصون لجوهر فنهم الذى هو دائما نظرة ثاقبة تتأمل الحياة وتسبر اعماقها.

مقاربة ممكنة

واكد على مهدى - السودان فى تعقيبه على ما جاء فى البحث بقوله: المقاربة التاريخية ممكنة بين الرواية والسينما، كل اشارات البحث ذهبت فى اتجاه تأكيد هذه العلائق التاريخية بينهما. ثم انها تمنت انشطار الكتابة عن الرواية لكتابة السينما، وميلاد »السيناريو« كتابة تركيب الفعل فى الافعال، فتخرج الصور تتحرك سرود جديدة غنية وموحية وداعية للشراكة. يوم بحثت السينما بعد مرحلة الفكاك من السرود فى الروايات الفخمة عن لغتها الخاصة، انشطرت فى ذاتها الى شريط سينمائى روائى، وآخر تسجيلى، ويمكن ان يكون توثيقيا، ثم تعليميا، وحالة الانشطار هذه تتعاظم مع كل تداخل جديد بين علوم التقنية والفنون.

واشارات الفكاك من السينما التقليدية فى موجة السينما الجديدة الخالصة لذاتها، سينما من اجل السينما، الصورة فيها شعر ولغة لها متون، وحواش، وفيها من الضابط والتنوين والشكل الكثير، لغة الصورة فيها سيد وسيدة.

البحث فيه من الاشارات الدقيقة ما يحتاج الى مداخلة، واتفق مع تفاصيله العلمية فى شأن الصورة فى السينما وعلاقاتها بالمرئى والمحسوس.

وتفاصيله الموحية والمشجعة على البحث اكثر فيما ورد حول المونتاج (التقطيع واعادة التركيب).

اشارات الفكاك من السينما التقليدية فى موجة السينما الجديدة الخالصة لذاتها، سينما من اجل السينما، الصورة فيها شعر ولغة لها متون، وحواش، وفيها من الضابط والتنوين والشكل الكثير، لغة الصورة فيها سيد وسيدة.

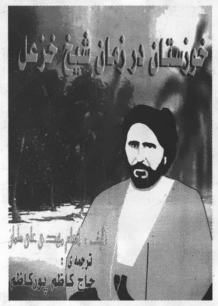
فى تعقيبه تطرق الدكتور لطيف زيتونى الى الحديث عن الرواية التجريبية والتجريب فى الرواية.

البحث فيه من الاشارات الدقيقة ما يحتاج الى مداخلة، واتفق مع تفاصيله العلمية فى شأن الصورة فى السينما وعلاقاتها بالمرئى والمحسوس.

فى تعقيبها قالت الدكتورة يمنى العيد: يتميز بحث الدكتور جابر عصفور »ابتداء زمن الرواية« بمسعاه التنظيرى ومرتكزه الفكرى وبهدفه فى اعادة الاعتبار الى قيم النهضة العربية ودورها الفاعل فى نشأة الرواية العربية.

اصدارات حديثة

خوزستان در زمان شيخ خزعل

صدر للكاتب كاظم بور كاظم ترجمة فارسية تحت عنوان «خوزستان در زمان شيخ خزعل» لكتاب المؤلف انعام مهدى على سلمان.

وصدر هذا الكتاب عن دار نشر «سرزمين خوز» وضم اربعه فصول تناول فيها تاريخ محافظة خوزستان خلال القرن التاسع عشر و بداية القرن العشرين.

حيث كرس المؤلف اهتمامة على دراسة نوعية العلاقات الاقتصادية و الاجتماعية و السياسية الموجودة خاصة علاقة الشيخ خزعل بالعشائر العربية و الحكومة البريطانية، كما تطرق الكتاب إلى بعض الاحداث فى دول الجوار مثل العراق الحكومة العثمانية وتأثير الشيخ خزعل على هذه الاحداث وضم الكتاب ملحق ببعض الوثائق البريطانية التى تخص تاريخ خوزستان و الشيخ خزعل كما تخللتة بعض الصور التاريخية للشيخ خزعل وملك فيصل و غيرها.

صدر الكتاب فى ٢٠٠٠ نسخة ويحتوى على ٢١٥ صفحة ومتوفر الان فى جميع المكتبات.

خوزستان شناسى

صدر عن مؤسسة «خوزستان شناسى» المجلد الاول والثانى لكتلب «خوزستان» الذى يبحث الشؤون التاريخية و الثقافية و الفنية و الادبية لساكنى محافظة خوزستان.

قدم فيه باحثين و كتاب بحوث و دراسات حول الادب العربى وتاريخ منطقة خوزستان اورد فيه الباحث و المترجم محمد جواهر كلام ترجمة من كتاب مصطفى عبدالقادر النجار حول تاريخ خوزستلن، كما كتب الباحث و الكاتب عن حياة اهل الديانة الصبابنئية فى محافظة خوزستان و المنظمات المدنية التى انشاءها الصابئين. وفى مقال أخر فى المجلد الاول لهذا الكتلب، كتب الباحث و الكاتب «عبدالنبى قيم» تعليق على الطريقة التى كتب تاريخة أحمد كسروى وكشف زوايا خفية من تاريخ المنطقة.

وضم المجلد الثانى لكتلب «خوزستان» مقالات ادبية واجتماعية حول تاريخ «خوزستان». وصدر المجلد الاول و الثانى لكتاب خوزستان فى ٢٠٠٠ نسخة ومتوفر الان المجلد الاول و الثانى فى المكتبات.

حدیث

سه‌شنبه ۲۴ آذر ۸۳ ـ ۳۰ شوال ۱۴۲۵ ـ سال دوم ـ شماره ۱۴ ـ ۸ صفحه ـ ۱۰۰۰ ریال

سرپرست معاونت امنیتی - سیاسی استانداری خوزستان:

لزوم همخوانی غیرت دینی با سیاست‌های دولت و نظام

صفحه ۲

بازتاب یک جشنواره

بحران در ارشاد ... استان

صفحه ۲

آیت الله شفیعی نماینده مردم خوزستان در مجلس خبرگان طی سخنانی در جمع نمازگزاران اهوازی گفت: این روزها همه جای جهان اسلام و شیعه با یک مصیبت (شهادت اما جعفر صادق(ع)) رو به رو بود اما در خوزستان ما مصیبت دیگری هم داشتیم و آن جشنواره‌ای بود که توسط اداره فرهنگ و ارشادی که به دورغ اسم اسلامی هم روی آن گذاشته‌اند، برگزار شد.

پسر من با مدیرکل ارشاد خوزستان صحبت کرده و وی گفته است: کجای این برنامه خلاف شرع بوده است؟ (!!) آیا اختلاط زن و مرد و لولیدن و رقصیدن آنها با هم خلاف شرع نیست؟! آیا از بیت المال مسلمین به این بازیگران جایزه دادن خلاف شرع نیست؟!

وزیر سابق ارشاد (عطاءالله مهاجرانی) نیز می‌خواست پسوند«اسلامی» را از نام وزارت فرهنگ و ارشاد بردارد که در جلسه‌ای رهبر معظم انقلاب از وی توضیح خواست که وی به کارش ادامه نداد اما حالا همان آقا به کشورهای خارجی پناهنده شده است.

حدیث اول

آمده ایم به قصد خدمت

آمده ایم تا بقدر توان و بضاعت، خدمتگزار مردم باشیم. آمده ایم «اما» نه برای ارتزاق، «که» معتقدیم، تبدیل شدن حوزهٔ فکر و اندیشه به یک «دکان»، یعنی مرگ قطعی معرفت و معنویت و ... اهل تنش و خلق جوهای کاذب نیستیم، اما نقد و انتقاد سازنده را رمز ماندگاری منقود می دانیم و آن را حق بدیهی خود می پنداریم. آمده ایم تا مفاهیم و موضوعات ارزشمندی همچون «امنیت و وحدت ملی»، «تمامیت ارضی و کلیت نظام مقدس جمهوری اسلامی»، «ولایت و رهبری»، «آرمانهای امام راحل (رض)»، «قانون اساسی»، «اسلام و تشیع» و ... را صمیمانه پاس بداریم و مدافع واقعی آن مفاهیم باشیم، (اما) نه با توجیه کلیشه ای و منفعت طلبانه و تعبیرات نه چندان زیبایی همچون «خط قرمز بودن آن موضوعات (بلکه با اعتقاد راسخ به اینکه ساحت و شأن چنین مقولاتی فوق) » معادلات و جناح بندی ها و بازی های سیاسی است. آمده ایم تا به مسایل استانمان (بویژه آن دسته از موضوعاتی که با حقوق مردم در ارتباط است) بپردازیم و پرده از ناکارآمدی ها، ضعف ها و تبعیض ها برداریم. آمده ایم تا مستقل باشیم و به صراحت اعلام می نمائیم که ارگان یا وامدار هیچ دسته و گروهی نباشیم. منتقدین با انصاف خود را ارج می نهیم و بشدت خواهان تعامل سازنده با همگان (مطبوعات، اشخاص، دستگاهها و ...) هستیم، و همهٔ سعی خود را مصروف آن می کنیم که در هر حال از دایرهٔ ادب و اخلاق و شرع و قانون خارج نشویم. نگاه ما قبل از هر چیز، نگاهی فرهنگی است، اما نیم نگاهی هم به سیاست خواهیم داشت. و بالأخره دست همکاری و همیاری همه خوبان را آرزو می کنیم. حضرت حق یاور همه شما باشد(انشاءالله)

عملیات احداث بازارچه ی زینب در آستانه ی توقف کامل

صفحه ۲

گفتگوی حدیث با رئیس سازمان استقلال اهواز

علی عموری

فوتبال تکنیکی خوزستان اگر در مسیر صحیح و هدفمند اداره شود بیش از این هم شاهد موفقیت تیمهای فوتبال این استان پر استعداد خواهیم بود. اصغر باقریان یکی از مدیران فوتبال موفق این مرز و بوم است که پس از حضور موفق و کارآمد چندین ساله در خوزستان و تیم فولاد هم اکنون ریاست سازمان استقلال اهواز را بر عهده دارد. برای اطلاع از اهداف ایشان در باشگاه استقلال اهواز با هم گفته های وی را می خوانیم.

* در تیم فولاد جوانگرایی اصل اهداف ما بود که سالها بعد جواب داد زمان و وقت کافی در اختیار داریم تا استقلال اهواز از امیدهایش استفاده کند.

* مطمئناً در فصل دوم از امیدهایمان بیشتر استفاده خواهیم کرد. زادمحمود، مصطفی بیژنی، یعقوب سلحشور از امیدهای استقلال اهواز هستند.

* در بازی مقابل برق شیراز فقط برای پیروزی رفته بودیم هنگامیکه گل اول را خوردیم برای جبران آن خیلی جلو رفتیم و این باعث شد گل دوم را هم دریافت کنیم.

* عابدزاده دروازه‌بان افسانه‌ای فوتبال ایران است و برای کمک به استقلال اهواز آمده است.

* همیشه اختلاف سلیقه‌ها نتیجهٔ منفی ندارند در استقلال اهواز این نظرها محترم هستند و عابدزاده از این نظرها دارد که برای تقویت استقلال اهواز می باشد اما نظر نهائی با لوکابوناچیچ است.

* برای بازی با پیکان همه چیز برای شکست این تیم آماده است فقط مجتبی شیری مصدوم است که احتمالاً برطرف خواهد شد.

* برای خط دفاعی بازیکنی احتیاج نداریم اما یکی از بازیکنان عراقی قرار است جهت دادن تست فنی به ایران بیاید.

خوزستانیها در جام حذفی کشور به میدان می روند

روز سه‌شنبه ۸۳/۹/۲۴ دور نخست جام حذفی فوتبال کشور برگزار خواهد شد که در این دور تیمهای لیگ برتری حضور ندارند طبق برنامه پگاه شوش قهرمان نیم فصل لیگ دو کشور میهمان کاشی یزد خواهد بود، در شوشتر تیم کشت و صنعت این شهر میزبان تیم سپیدرود رشت است و در آبادان تیمهای صنعت نفت و پاس مازندران مسابقه می دهند تیم دیهیم اهواز در دور اول حضور ندارد و این بازیها همانند کشورهای آلمان و انگلیس تک حذفی برگزار می شود.

صفحه ۴

نقدی بر یک نقد ویژه !!

در شماره گذشته قسمت اول مطلبی تحت عنوان «نقدی بر یک نقد حقوقی» تقدیم خوانندگان حدیث شد، متأسفانه آن مطلب بدلیل خطاهای فنی، دچار خلط موضوعات متعدد شده بود. لذا ضمن پوزش خواهی از همهٔ خوانندگان، توجه شما عزیزان را به بخش اول (تصحیح شده) آن در صفحه ی ۲ این شماره جلب می نماییم.

حدیث

سه‌شنبه ۲۴ آذر ۸۳ ـ ۳۰ شوال ۱۴۲۵ ـ سال دوم ـ شماره ۱۴

دکتر شریعتی:

لزوم همخوانی غیرت دینی با سیاست‌های دولت و نظام

غلامرضا شریعتی سرپرست معاونت سیاسی و امنیتی استانداری خوزستان در گفت و گو با خبرگزاری جمهوری اسلامی با اشاره، به برگزاری جشنواره تئاتر ایران زمین و بازداشت مدیران فرهنگی خوزستان گفت: وظیفه ما این است که تلاش کنیم غیرت دینی و دغدغه های دینداری جامعه با چارچوبهای سیاستهای نظام و دولت، همخوانی و هماهنگی داشته باشد(!!)
وی تلویحاً برنامه‌های جشنواره مزبور را سیاست نظام و دولت قلمداد کرد و گفت: امیدواریم دیگر شاهد آن نباشیم که سیاستهای نظام و دولت با اخلال در این زمینه‌ها مواجه شود!
این خبر عینا از کیهان نقل شده است.

استفاده از بلندگو توسط دست فروشان ممنوع!

به گزارش روابط عمومی شهرداری منطقه شش به منظور تأمین آسایش و رفاه حال همشهریان استفاده از بلندگو در مناطق مسکونی و بازارچه ها توسط دست فروشان و دورگردان ممنوع بوده و در صورت مشاهده جمع آوری می گردد. مهندس قضاوی زاده معاون خدمات شهری منطقه شش با اعلام این خبر گفت: از آنجائیکه استراحت و آرامش شهروندان بعد از ساعات کار و تلاش روزانه حق طبیعی آنهاست نباید آرامش شهروندان به هر شکل توسط کسانیکه می خواهند اجناس خود را به فروش رسانند از بین برود و مشکلات روانی و عصبی برای شهروندان ایجاد شود. ایشان در پایان از تمامی شهروندان تقاضا کرد همکاری لازم در این زمینه را با اجرائیات این شهرداری بعمل آورند.

آسفالت دبستان نور اسلام توسط شهرداری منطقه ۶

به گزارش روابط عمومی شهرداری منطقه شش به منظور تأمین آسایش و رفاه حال دانش آموزان دبستان نور اسلام تمامی محوطه آن دبستان توسط عوامل اجرائی این شهرداری آسفالت گردید. لازم به یادآوری است که دبستان نور اسلام در منطقه محروم کوی علوی قرار گرفته و نزدیک به ۷۶۲ نفر بصورت دو شیفته در مقطع ابتدائی در آن به تحصیل مشغول هستند.

«مهر گیاه» در حوزه هنری استان خوزستان

متن نمایش «مهرگیاه» نوشته آقای شارمین میمندی نژاد با کارگردانی آقای محمود بهرامی در پنجمین جشنواره تئاتر کوتاه در رامهرمز تأیید گردید. این نمایش که از طرف واحد نمایش حوزه هنری استان خوزستان به دبیرخانه جشنواره تئاتر کوتاه ارسال گردید در سیزدهم دیماه سال جاری مورد بازبینی قرار می گیرد. این جشنواره بهمن ماه سالجاری در شهر رامهرمز برگزار می گردد.

نمایشگاه نقاشی کودکان

در پی استقبال بی نظیر از سومین نمایشگاه نقاشی کودکان آثار هنرجویان خردسال حوزه هنری خوزستان این نمایشگاه تا ۸۳/۱۰/۵ تمدید گردید.
در روزهای نخست برپایی نمایشگاه نقاشی کودکان حضور مهدهای کودک و دبستانهای سطح شهر اهواز به نمایشگاه حال و هوا و شور و شوق کودکانه بخشید. به گزارش روابط عمومی حوزه هنری خوزستان تماس مهدهای کودک جهت رزرو نمایشگاه ما را به آن داشت تا این نمایشگاه را تمدید کنیم. گفتنی است در این نمایشگاه ۳۰۰ اثر از ۶۰ هنرجوی خردسال به نمایش گذاشته شده همچنین ایستگاه نقاشی و نقاشی روی دیوار جهت استفاده بازدید کنندگان خردسال مهیا گردیده.

مسیرهای آماده روشنایی

به گزارش روابط عمومی شهرداری منطقه ۶ با تلاش عوامل خدمات شهری منطقه و در راستای تأمین روشنایی خیابانها و بلوارهای سطح منطقه اقدام به حفاری، لوله گذاری و آماده سازی مسیرهای خیابان ۶۸ متری تا بازارچه کیان - خیابان کیان - خیابان نور اسلام و خیابان چهل متری سیاحی کرده و آماده کابل کشی و ایجاد روشنایی توسط شرکت توزیع نیروی برق اهواز می باشد. گفتنی است در این خصوص کار تعداد ۱۴۸ عدد فونداسیون پایه روشنایی با هزینه -/۰۰۰/۰۰۰/۲۰۰ ریال در مسیرهای ذکر شده به اتمام رسیده است.

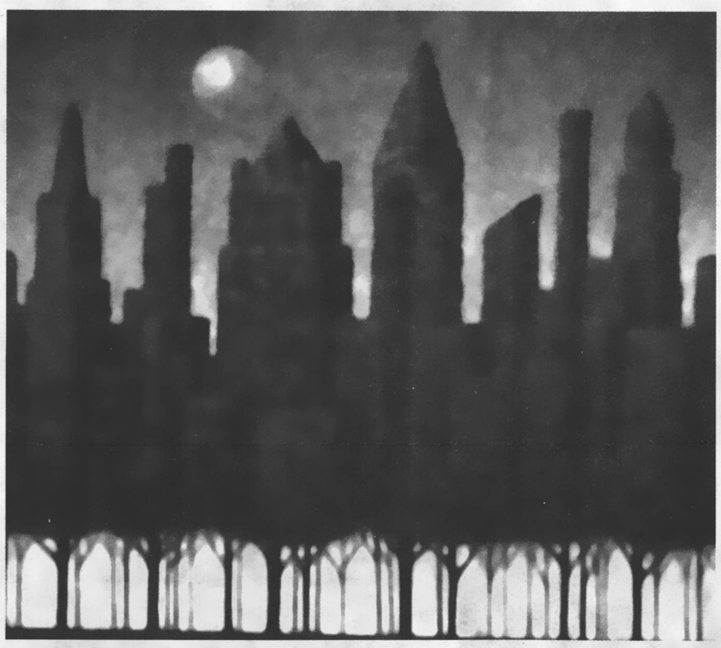
هفته نامه عربی ـ فارسی حدیث
مدیر مسئول:سهام سجیرات
سردبیر بخش فارسی:علی عبدالخانی
مدیر اجرایی :مهدی سواری
تلفکس: ۲۲۲۹۰۸۰
لیتوگرافی:آذرخش چاپ:ملت
E-mail:hadithweekly@yahoo.com
آدرس:اهواز خیابان آزادگان ـ کوچه فرخ منش
پلاک ۶۱
ص پ ۱۵۷۱-۶۱۴۳۵

بازتاب یک جشنواره

بحران در ارشاد ... استان

آیت الله شفیعی نماینده مردم خوزستان در مجلس خبرگان طی سخنانی در جمع نمازگزاران اهوازی گفت: این روزها همه جای جهان اسلام و شیعه با یک مصیبت (شهادت اما جعفر صادق(ع)) رو به رو بود اما در خوزستان ما مصیبت دیگری هم داشتیم و آن جشنواره‌ای بود که توسط اداره فرهنگ و ارشادی که به دورغ اسم اسلامی هم روی آن گذاشته‌اند، برگزار شد.
وی افزود: پسر من با مدیر کل ارشاد خوزستان صحبت کرده و وی گفته است؛ کجای این برنامه خلاف شرع بوده است؟ (!!) آیا اختلاط زن و مرد و لولیدن و رقصیدن آنها با هم خلاف شرع نیست؟! آیا از بیت المال مسلمین به این بازیگران جایزه دادن خلاف شرع نیست؟!
آیت الله شفیعی افزود: این نهایت بی‌شرمی است که نمایش‌هایی این چنینی به اجرا درآید و بعد هم بگویند کجای این برنامه خلاف شرع بود؟!
.آیت‌الله شفیعی افزود: وزیر سابق ارشاد (عطاءالله مهاجرانی) نیز می‌خواست پسوند«اسلامی» را از نام وزارت فرهنگ و ارشاد بردارد که در جلسه‌ای رهبر معظم انقلاب از وی توضیح خواست که وی به کارش ادامه نداد اما حالا همان آقا به کشورهای خارجی پناهنده شده است
توضیح اینکه مطلب فوق عینا از شماره ی ۱۸۱۱۶روزنامه‌ی کیهان نقل شده است.

شهردار منطقهٔ دو و فرهنگ فضای سبز

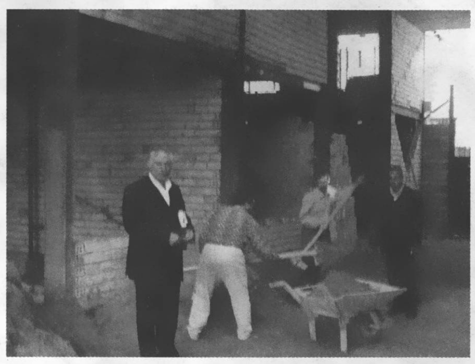

به گزارش روابط عمومی شهرداری منطقه دو اهواز با تلاش و کوشش پرسنل این منطقه بمنظور ایجاد محیط سالم، هوای پاک و مطبوع همچنین جهت گسترش فرهنگ فضای سبز این منطقه اقدام به عملیاتهای ذیل نموده است. ۱- خاکبرداری و خاکریزی خ سپاه انتهای میدان چمران، میدان هجرت ۲۵۰ متر مکعب ۲- کاشت ناترک، درخچه، هرس درخت در سطح منطقه ۲۷۵۹۰ اصله ۳- لوله کشی آب لوپ سوم و مسیر خانسازی ۷۸۰ متر ۴- چمن کاری لوپ پل سوم - پارک ۱۹ کمربندی کیانپارس ۳۸۰۰ متر مربع و همچنین گل کاری خ مدنی، پهلوان، مثلثی خ فلسطین ۲۷۸۰ متر مربع.

یعقوب طایی:

عملیات احداث بازارچه ی زینب در آستانه ی توقف کامل

گفتگو از: سعید سیلتی
عکس از: محمد علی شیاعی

اشاره:
موضوع ساماندهی شهر و استقرار دست فروشان در اماکنی ویژه (در یکی دو ماه اخیر) بیش از هر زمان دیگر، خودنمایی می کند. شاید دلیل این امر به طرح پر سر و صدای «جمع آوری!!!» دست فروشان هستهٔ مرکزی باز گردد، اما نگاه مثبت مسئولین و لزوم حمایت از این قشر آسیب پذیر، ساماندهی مشاغل کاذب و استقرار صاحبان چنین مشاغلی در اماکن مناسب (از قبیل بازارچه) و ارائه خدمات لازم به آن اماکن (آب و برق قانونی و ایمنی -مکانیزم صحیح دفع زباله، تهویه، بهداشت کافی و ...) را بیش از پیش ضروری کرده است. با این توضیحات بسراغ یعقوب طایی مدیر عامل شرکت تعاونی بازارچه میوه و تره بار بیان که متولی ساخت و ساز بازارچه زینب واقع در خیابان بنی هاشم (خشایار)، رفتیم و گفتگوی کوتاهی انجام دادیم:

حدیث: لطفاً در خصوص مشخصات و تاریخ شروع بکار این پروژه توضیح فرمائید.
ج: بازارچه حضرت زینب (س) به دو فاز تقسیم می شود که فاز اول آن تقریباً ۱۲۰۰ متر مربع و فاز دوم آن ۲۲۰۰ متر مربع و شروع بکار فاز اول ساختمان این بازارچه در تاریخ ۸۲/۹/۱۶ شروع شده و در حال ساخت و ساز آن می باشیم پیشرفت فیزیکی آن نیز تقریباً ۷۵٪ است. حدیث: فاز دوم آن؟ ج: نظر به مشکلات موجود فعلاً فاز دوم آن در حال مطالعه است. حدیث: جمعاً بازارچه از چند غرفه تشکیل می شود؟ ج: در دو فاز آن جمعاً ۴۱۱ غرفه که از دو طبقه تشکیل می شود و با سیستم تهویه مرکزی و امکانات بهداشتی و نمازخانه و غیره ... تجهیز خواهد شد. حدیث: در این دو طبقه چه چیزی به فروش می رسد؟ ج: طبق توافق فیمابین اعضاء، طبقه پایین مواد(مختلف) شامل میوه و تره بار، ماهی، قصابی، مرغ و لبنیات بفروش می رسد و طبقه بالا به بازار بانوان که شامل پارچه فروشی، خیاطی، لوازم بهداشتی و غیره است اختصاص داده می شود. حدیث: فکر می کنید چه مدت زمان نیاز دارد تا پروژه به اتمام برسد؟ ج: بستگی به اعطای تسهیلات (وام) و کمک و همیاری مسئولین دارد. زیرا در حال حاضر ساخت و ساز بازارچه(فاز اول) با مبالغ جمع آوری شده از اعضای بازارچه در حال انجام است و همانگونه که گفتم پیشرفت فیزیکی آن ۷۵٪ است.
حدیث: با توجه به صحبتهای شما در صورت عدم تأمین اعتبار (وام) آیا پروژه متوقف خواهد شد؟ ج: قطعاً همینطور است، متأسفانه تا بحال وعده و وعید مسئولین امر بویژه فرمانداری محترم - شهرداری و ادارهٔ تعاون اهواز زیاد شنیده شد اما تا بحال هیچ گونه اعتبار مالی، تکلیفی و یا ... داده نشده و نظر به گرانی مصالح و لزوم تسریع در این عمل خداپسندانه شرکت به تسهیلات نیاز فوری دارد و چنانچه میسر باشد این شرکت ما آلودگی تقاضای وام و سپس دریافت از صندوق بین المللی پول را دارد تا بخواسته خدا این معضل اجتماعی منطقه برطرف شود. در غیر اینصورت پروژه تعطیل خواهد شد.
حدیث: با توجه به محاسبات ساخت و ساز، هزینهٔ تکمیلی آن چقدر برآورده شد؟ ج: در حدود ۱۷ میلیارد ریال که قسمتی از این مبلغ توسط اعضای بازارچه پرداخت شده و مابقی برای هر عضو وام سی میلیون ریالی در نظر گرفته شد که متأسفانه وام مورد نظر تا بحال پرداخت نشده است. گفتنی است که روزنامهٔ همسایه‌ها در شمارهٔ مورخهٔ خبر از توقف عملیات اجرایی ساخت بازارچه زینب به دلیل نبود اعتبارات بمیان آورد.

نقد

درباره‌ٔ نقد آئین نامهٔ شورای حل اختلاف

نقدی بر یک نقد ویژه !!

علی عبدالخانی

قسمت اول

اشاره: در شماره گذشته قسمت اول مطلبی تحت عنوان «نقدی بر یک نقد حقوقی» تقدیم خوانندگان حدیث شد، متأسفانه آن مطلب بدلیل خطاهای فنی، دچار خلط موضوعات متعدد شده بود. لذا ضمن پوزش خواهی از همهٔ خوانندگان، توجه شما عزیزان را به بخش اول (تصحیح شده) آن مطلب جلب می نماییم.

***

آقای موسی قزوینی، آئین نامه اجرایی شورای حل اختلاف را در سریالی (بالغ بر سیزده قسمت، تا لحظه نگارش این مقال) به نقد کشید و یکی از روزنامه های محلی (روزان) مبادرت به درج آن نمود. بنده، با هدف ترویج سنت تضارب آراء و صیقل بخشی به نظرات علمی، و با اعتقاد به اینکه نقد مذکور در موارد متعددی گام در مسیر صواب ننهاده و ممکن است ابهاماتی در ذهن مخاطبان ایجاد کند، اقدام به تهیهٔ «نقدی بر نقد مورد بحث» می نمایم. آنچه پیش رو دارید، مطلبی است که از دو جهت، به نقد، سریال مندرج در آن روزنامهٔ محلی می پردازد: اول: (جهت شکلی) و این که چرا، ناقد محترم، آئین نامهٔ اجرایی شورای حل اختلاف را علی رغم آنکه می توانست، همهٔ (نقد ۱۳ قسمتی) خود را در دو یا سه شماره منسجم کند، اما گسترهٔ زمانی آن را بدون هیچ توجیه منطقی و حرفه ای به چندین ماه رسانده است و ... دوم: (جهت محتوایی) که اساس این نوشتار را تشکیل می دهد،

چرا یک نقد علمی(کوتاه) به سریال تبدیل می شود؟!

اول: اولین سؤالی که در بدو امر (برای کسانی که نقد موضوع بحث را پی گیری کرده اند) به اذهان متبادر می شود این است که چرا آقای قزوینی آئین نامهٔ حل اختلاف را به طریقه ای خاص (که قبل از هر چیز با حقوق اولیهٔ منقود در تعارض است) به نقد کشیده و می کشاند؟! حقیقتاً خصوصیت نقد مزبور از آن جهت که امکان درج آن (حداکثر) در دو یا سه قسمت مقدور و میسور بود (اما) تبدیل کردن آن به یک سریال سیزده قسمتی (تا لحظهٔ نگارش این نوشتار) بدون شک، ابداعی جدید در حرفهٔ روزنامه نگاری بشمار خواهد آمد و از حیث قواعد و اصول حاکم بر علم حقوق، در تعارض کامل با حقوق مخاطبان یک نقد تلقی می شود. «باز» گذاردن انتهای یک نقد (به بهانهٔ سریالی بودن آن)، عملاً حق پاسخ گویی «منتقد شوندگان» را سلب می کند. اینجانب امید وافر دارم، که خوانندگان محترم، معنای این سخنان را حمل بر بی اعتقادی بنده به مقوله نقد و انتقاد نخواهند کرد(که) حقیر، نقد را بهترین فرصت برای اصلاح امور می دانم (خصوصاً اگر موضوع یک نقد، در ارتباط با قوانین و مقررات که از وصف قراردادی برخوردارند باشد.) مقولهٔ نقد در فرض درست آن نعمتی است، بمنظور رفع نواقص و معایب حاکم بر منقود، مشروط برآنکه از ۳ عنصر مهم «انصاف»، «پرهیز از غرض ورزی شخصی» و «رعایت اصول علمی» برخوردار باشد. چنانچه بعرض رسید، نقد سریالی مندرج در روزان، علی رغم امکان درج و کار آن در چند قسمت (متأسفانه) ظرف وسیعی از زمان را به خود اختصاص داد و واقعاً معلوم نیست دلیل این پراکنده کاری، در شرایطی که امکانات روزنامهٔ مزبور از جهت فضای خالی صفحات از یک طرف و کم بودن حجم بخش های منتشر شده از طرف دیگر، امکان انسجام همه آن سریال، در دو یا سه قسمت ممکن می‌ساخت اما معلوم نیست، چرا ایشان مبادرت به بکارگیری آن شیوه نموده است؟ و آیا حکمت یا ضرورتی ایشان را به ابداع آن طریقهٔ منسوخ در حرفه روزنامه نگاری وا داشته است؟ آیا سلب حقوق بدیهی و اولیهٔ اشخاص (در پاسخگویی به مندرجات یک نشریه) از طریق بازگذاردن عمدی یک نقد» حکایت از تمایل آن نویسنده به تحت تأثیر قراردادن نهاد شورای حل اختلاف استان از طریق «تثبیت و ابقای بدون ضرورت یک تیتر انتقادی در حداکثر زمان ممکن» نمی کند؟! قطعاً آقای قزوینی توضیح خواهند داد که ابقای چند ماهه یک تیتر، تابعی از منطق و اصول حرفهٔ روزنامه نگاری است یا اینکه دلیلی دیگر ایشان را به اتخاذ این شیوه از تیترسازی ترغیب می کند؟ سخن در خصوص چرایی تبدیل شدن یک نقد حقوقی(حداکثر دو یا سه قسمتی) و تبدیل آن به بیش از سیزده قسمت (تا این لحظه)، از این جهت مهم است که در فرض اینکه مخاطب آن نقد، خواهان ارسال جوابیه باشد، اتخاذ آن بدعت(یعنی وقت کشی به بهانه طولانی شدن نقد)، مانع از احقاق آن حق شده و عملاً امکان پاسخگویی مخاطب را به قضائی بنام تأخیر می کشاند و این وضع در تعارض با حقوق مخاطبان است. از منتقد سریالی فوق الذکر سؤال می کنیم اگر پس از درج اولین قسمت از انتقادات مزبور، مخاطب قانونی و خاص آن نقد جوابیه ای تنظیم و به آن جریده می فرستاد، از آن جهت که نقد مزبور سریالی و باب آن باز باقی مانده، این احتمال وجود ندارد که، منتقد از خصلت باز بودن اصل نقد سوء استفاده نموده و مفاد جوابیه را در آینده دچار چالش و تردید نماید، ونگهی، ارسال پاسخ و جوابیه، به مطالب «باز» با حقوق قانونی موضوع قانون مطبوعات (بویژه ماده ۲۳ و تبصرهٔ اول آن) در تعارض کامل است. آقای قزوینی توضیح دهند که مگر یک نقد علمی (که از مخاطب خاص برخوردار است) قانون برای آن مهلت پاسخ گویی معین نکرده است؟ و مگر پاسخ یا جوابیه مورد نظر قانون (مطبوعات) از حیث کمیت، تا دو برابر، موضوعات منتشر شده را بعنوان «حق» مخاطبین تلقی نکرده است؟ و سؤال دیگر اینکه، آیا کشاندن یک نقد حداکثر سه قسمتی به چند ماه، در تعارض آشکار با حساسیت قانونگذار نسبت به حقوق منقد شوندگان نیست؟ بعبارت دیگر، پاسخگویی شفاف و منطقی به موضوع یک نقد، تنها زمانی مقدور است که (بقول خود آقای قزوینی) موضوع « معین و حدود و ثغور آن» مشخص باشد، و چون نقد سریالی مزبور، فاقد این اوصاف است، تنها در فرض چاپ آخرین قسمت آن، می توان از، امکان پاسخگویی دقیق سخن بمیان آورد. ضمن آنکه تبصرهٔ اول مادهٔ ۲۳، فقط در فرض«باز نبودن یک نقد» موضوعیت پیدا میکند. بنابراین و با توجه به اینکه طولانی کردن نقد آیین نامهٔ اجرایی شورای حل اختلاف از هیچ ضرورت منطقی یا حرفه ای (مثلاً حجم بالای مطالب درج شده و ...) ناشی نمی شود، در چنین حالتی، ارسال جوابیه، از مهمترین هدف خود یعنی «تنویر افکار عمومی» باز خواهد ماند، و این امر از آنجا ناشی می شود که بین اولین پاسخ ارسالی، که پس از آخرین قسمت سریال انتقادی اتفاق خواهد افتاد و اولین قسمت آن نقد، فاصله ای چندین ماهه قرار می گیرد، که همین «گسست زمانی» (که انتقاد شونده، دخالتی در آن ندارد) مانع از قضاوت صحیح افکار عمومی خواهد شد و از این منطق است که صاحب این قلم در ابتدای این مقال شیوهٔ بکار رفته در نقد آقای قزوینی را به «تضییع حقوق منقود از طریق زمان کشی» تشبیه کرده است.

تلفن خانه حدیث

زهرا صداوی:
ما از خوانندگان حدیث هستیم، اما در اکثر دکه ها موجود نیست، همچنین دوست داریم در هفته نامه شما مصاحبه انجام شود.
حدیث:
این انتقاد شما وارد است و ما هم متوجه این نقیصه شده ایم، انشاءالله در آینده شاهد توزیع مناسب حدیث خواهید بود، در خصوص مصاحبه هم حق با شماست و قول صادقانه می دهیم که نظر شما در این باره تأمین شود.

ادامه در صفحه۴

حکایات حدیث

چهار دزد

فاطمه جلالی

«در سال ۱۶۱۱ م در شهر «مارسی» فرانسه طاعون سختی شایع شد و دو سوم از اهالی شهر در اثر ابتلای به این بیماری مردند و تعداد زیادی به کوهستانها و نقـاط دور دسـت فرار کردند. چهار نفر از ولگردان و دزدان فرصت را غنیمت شمرده، با یکدیگر همدست شدند. آنان تصمیم گرفتند بـرای دزدی بـه خانه های مردگان بروند و پولها و جواهرات آن خانه های بی صاحب را بربـایند آنان مدّت زیادی به این کار مشغول بودند تا اینکه پلیس مارسی آنها را دستگیر کرد. آنچه که موجب شگفتی پلیس شد آن بود که در آن موقع هیچکس جرأت نمی کرد داخل خانه ای که صاحبش به بیماری طاعون مرده بود، بشود چه رسد بـه اینکه دست به اشیاء و اثاثیهٔ آنها بزند؛ ولی این چهار نفر با کمال شجاعت به کار خود مشغول بودند و از هیچ چیز ترسی نداشتند. بازجویان از دزدان خواستند که بگویند برای مبتلا نشدن به بـیماری طاعون دسـت بـه چه حـقّه‌ای می‌زدند. دزدان ابتدا از جواب دادن خودداری می کردند؛ ولی پلیس به آنها اخطار کرد که اگر راز خود را فاش نکنند به مرگ محکوم خواهند شد. دزدان بـه ناچار اعتراف کردند که در هنگام دزدی سیر، میخک، دارچین و کافور با خود حمل می کردند و تمام جیبهایشان مملو از این چهار ادویه بود. از آن روز در فرانسه مخلوط این چهار ادویه را به شوخی «چهار دزد» نامیدند».

ایستگاه قانون

توجه: بمنظور آشنا نمودن خوانندگان خوبمان با قوانین مختلف و رفع نیاز آنها در این زمینه، ستون ثابت«ایستگاه قانون» در خدمت آنها خواهد بود. خوانندگان می توانند با این ستون تماس بگیرند و نقطه نظرات(پیشنهادات و انتقادات) خود را در این زمینه اعلام نمایند، قطعاً ممنون آنها خواهیم شد.

مهریه

*** واژه مهر:**
مهر کلمه ای است عربی که در فارسـی آنرا کابـین گویند و لغات مترادف آن در عربـی صداق، نعله و اجر می باشد.

*** تعریف مهر :**
مهر عبارت از مالی است که زن بر اثر ازدواج مالک آن می گردد و مرد ملزم بـه پرداخت آن به زن می شود و ناشی از حکم قانونی است و قراردادی نیست. بـا ظهور اسـلام مرد هنگام ازدواج یک هدیه بنام مهریه بـه خود زن تقـدیم می کند و زن هویت اجتماعی و اقـتصادی خود را حـفظ کرده و بـه اختیار خود شـوهر می کند نه بـه اختیار پدر و مادر و مدتی که در خانه پدر است و مدتی که در خانه شـوهر اسـت کسـی حـق ندارد او را بـه خدمت خود گمارد. محصول کار و زحمتش بخودش تعلق دارد نه بـه دیگری. در قـرآن کریم آیات زیادی هست مبنی بر اینکه مهر زن بـه خود زن تعلق دارد نه بـدیگری، مرد باید در تمام مدت زناشویی عهده دار تأمین مخارج زندگی زن باشد. از همین‌جا است که نفقه ظاهر می شود. به عقیده معلم شـهید اسـتاد مطهری پدید آمدن مهر نتیجه تدبـیر ماهرانه ای است که در متن خلقت برای تعدیل روابط زن و مرد و پیوند آنها بـه یکدیگر بکار رفته است. نهاد مهر در حقوق ایران مبتنی بر سـنت و مذهب اسـت و نظیر آن را در حقوق غربی نمی توان یافت. گر چه تعیین مهرهای سنگین که بـه تازگی معمول شـده عیوبـی دارد و می توان آنرا سـدی در راه تشـکیل خانواده محسـوب داشـت. از طرفی قانونگذار برای جبران نقص ارث زن و جلوگیری از طلاق های بیمورد مقـرر داشـته که مرد هنگام ازدواج مالی به عنوان مهریه زن بـدهد. بـه علاوه مهر در عرف نشـانه ارج و احترامی است که مرد برای زن قائل است و مظهر تعهد شوهر بـرای تأمین زندگی زن است. و طرفین می توانند در باب میزان و شرایط پرداخت آن بـا هم توافق کنند. اجرای این قرارداد نیز در روابط زن و شوهر حقوق و تکالیفی بوجود می آورد که جنبه مالی دارد از قبـیل: مهر، نفقـه و جهیزیه. مهر بـر خلاف آنچه عرف بـه آن می نگرد، و بـرای ما شگفت آور است بهای فروش زن نیسـت، زیرا اولاً: هیچ کس خود یا دیگر را در مقابـل مالی نمی فروشد. ثانیاً: در خرید و فروش قیمت باید هنگام معامله معین و معلوم باشـد و گرنه معامله باطل است. ولی در نکاح دائم تعیین هر شرط ولو محبت جایز اسـت. در این صورت زن پس از زفاف مستحق مهرالمثل خواهد شد. مهر به سه قسم اسـت: ۱– مهر المسمی ۲– مهر المثل ۳– مهر المتعد).

نهج البلاغه

توضیح: حدیث خوانان خوب می توانند، هر هفته با بخشی از فرمایشات حضرت امیرالمؤمنین علی(ع) (از طریق همین ستون) آشنا شوند.

فطر الخلایق بقدرته و نشر الریاح برحمته :«مخلوقات را با قـدرت خود آفریده، و یادها را با رحمت خود نشر و پخش کرد (وزش بادها از نشانه های رحمت او است)»
و وتّدبالحّصور میدان ارضه :»بـا کوهها و سـنگ های بـزرگ لرزش و اضطراب زمین را میخکوب کرد، (با آفریدن کوهها زمین را از لرزش بازداشت)»
اوّل الدّین معرفته :«مرحلهٔ اول دین شناخت او است (کسی که می خواهد دین را بپذیرد و متدّین باشد در مرحلهٔ اوّل باید خدا را بشناسد)».
و کمال معرفته التصدیق به :«و مرحله کامل شناخت تصدیق نمود بوجود او است»
و کمال التصدیق به توحیده :«درجهٔ کامل تصدیق بوجود او یگانه دانستن او است»
و کمال توحیده الاخلاص له :«و مرحلهٔ کامل توحـید خالص نمودن – عبـادات و اعمال است – نسبت به او (توحید کامل آنست که انسـان بـخدا اخلاص داشـته باشـد و بـه او شریک قرار ندهد»
و کمال الاخلاص له نفی الصفات عنه :«اخلاص کامل در این اسـت که صفات عرضی را از او نفی کنی (معتقد بودن که در خدا اوصاف عارضی وجود ندارد»
شماده کلّ صفه انّها غیر الصفه :«و هر موضوعی شاهد اسـت که آن غیر از صفت اسـت (سختی غیر از سخاوت است)»

ادامه دارد

جمعیت مانعی در مسیر توسعه!

محمد آرمند

بخش دوم

دنیای امروز که دنیای ارتباطات و تحولات صنعتی نام گرفته بـه اقـتضای پیشـرفت تکنولوژی میل بـه ارتقـاء کیفیت زندگی مسـتمر مورد تاکید قـرار می‌گیرد. اما بـاید دانست که بدون اتکاء به فعالیت و بازدهی نمی توان توقع سهمی بیش از شایسـتگی واقعی داشت. سؤال اصلی این است که: چگونه می‌توان به افزایش جمعیت با لحـاظ عوامل توسعه، حرکتی موزون و منطقی بخشید؟ شکی نیست که در این مورد بـیش از هر چیز باید به شرایط فرهنگی و اقتصادی هر جامعه توجه نمود و در نظر داشت که شتاب رشد جمعیت در همه نقاط جهان یکسان نیسـت. بنابـراین هر جامعه بـاید بـا عنایت بـه موقـعیت اجتماعی و اقـتصادی و فرهنگی خویش دارای یک سیاسـت جمعیتی باشد. رشد سریع جمعیت که عمدتاً معضل کشورهای در حال توسـعه اسـت بخصوص در کشور ما به صورت حادی وجود دارد و اولین مانع در مسیر توسعه بشـمار می‌رود. چنانچه گفته شد این پدیده نه تنها کشور ما، بلکه بسیاری از کشـورهای در حال توسعه را گرفتار خود کرده است. این افزایش در کشـورهای جهان سـوم معلول عوامل متعددی از جمله قدرتهای سلطه‌گر جهان به این کشورها تحمیل شده است و کاهش درآمد ملی این کشـورها نتیجه سـلطه سیاسـتهای سلطه‌گرانه قـدرتهای اقتصادی جهان است که در نهایت منجر به پایین آمدن سطح زندگی در آن کشـورها می‌شود. رشد جمعیت در کشور ما از یک شـتاب فزاینده بـرخوردار بـوده اسـت. این شتاب را می توان در مقـاطعی خاص مشـاهده کرد. طبـق آمارهای موجود، جمعیت کشور ما در ۳۵ سال اخیر سه برابر شده است و بـا روند کنونی رشـد جمعیت، در ۲۵ سال آینده میزان آن به ۱۲۰ میلیون نفر خواهد رسـید. شـکی نیسـت که مشـکلات ناشـی از رشـد بـی رویه جمعیت موضوعات متعددی را شـامل می‌شـود، از جمله «مشکلات بهداشتی، مسکن نامناسب، بیکاری، تنزل سـطح آموزش عمومی، سـوء تغذیه، پدیده‌هایی همچون مشاغل کاذب، مشکلات متعدد اجتماعی – اقـتصادی و فرهنگی و ...» رابـطه افزایش بی‌رویه جمعیت و سـوء تغذیه سـوء تغذیه بـه دلیل کاهش درآمد سرانه به تدریج در میان مردم گسترش می یابد. به ازای هر نفر که بـه جمعیت اضافه می شود باید چهار هزار متر مربع زمین را زیر کشت برد و این در حالی است که هر سـاله هفتاد هزار کیلومتر مربـع از زمینهای کشـاورزی جهان از بـین می‌رود. وضعیت تغذیه مردم کشـور ما اگر چه در مقایسـه بـا بـرخی از کشـورهای آسیایی و بسیاری از کشورهای آفریقایی بهتر است، اما آمار نشان می‌دهد که حـدود یک ششم مردم کشور ما به غذای کافی دسترسی ندارند و رقم سوء تغذیه کودکان از این هم بالاتر اسـت. بـه طور کلی اگر بهداشـت و تغذیه یک جمعیت مناسـب باشـد خانوارها از سلامت و بقای فرزندان مطمئن بوده و طبیعتاً خواهان فرزندان زیاد برای حصول اطمینان از بقای نسل خود نخواهند بود.

ادامه دارد

حدیث مطبوعات محلی

فرهنگ خوزستان !!
(نقل از مولا هویزه):
«صندوق ذخیره ارزی بـه قـلک تبدیل شده است!!»
حـدیث: واقـعاً این مولای هویزه خیلی خیلی اقـتصاددان ! هسـتند بـویژه اگر مباحـث نوعاً و ماهیتاً بـه مقـوله مهم «قـلک» و آنچه درون آن هست، بـاز گردد. در هر حـال ما حسـن انتخاب چنین نماینده ای را بـه مردم دشـت آزادگان تبریک می گوئیم !!

عصر کارون
(نقل از جهانمیر پیش بین):
«هر جناحـی که در ایران حـاکم باشـد ناگزیز اسـت که بـه اصلاحات دست بزند»
حدیث: هیچ کس با اصلاحات مشـکلی ندارد، مشکل با برخی از مدعیان اصلاح طلبی است که بنام اصلاحات، بـردیدند و دوختند و پاره کردند و دوبـاره دوختند و الخ.

نور خوزستان
(ص ۲، ستون راوی گفت):
«در حـالی که بـعضی تیم های ورزشـی قـدرت خرید لبـاس ورزشـی و انجام یک مسـافرت برای بـرگزاری مسابقـات دوره ای را ندارند، یکی از تیـم هـا از چنان وضع مالی خوبی برخوردار بوده (اسـت) که حـتی پزشـک خارجی بـرای تیم بـه خدمت گرفته است ... و چه زیبـا خواهد بـود که (اگر) مسـئولان چنین باشگاههایی که وضع خوبـی دارند، مقـداری هم بـه ورزش شهرستان یا تیم های ضعیف یا ... کمک کنند»
حـدیث: و لله چه عرض کنیم و حـیران مانده ایم این راوی عزیز چرا چشم بـه غنای دیگران دوخته است. اما اگر همان نصحیت و موضوع آن را بـه مطبـوعات محلی تسـری بـدهیم و بـا همان منطق نوری بگوئیم: «از آنجا که تعداد زیـادی از نشـریات از وضع مالی خوبـی بـرخوردار نیستند و حتی بعضاً بصورت سیاه و سـفید و ناچاراً بشکل ناقص به چاپ می رسند، و با توجه به اینکه نور خوزسـتان فوق العاده غنی و ثروتمند است و تقریباً بخش عمدهٔ آگهی های دولتی را بشکل عادلانه ای در انحصار خود دارد، چه خوب می شد بـه آن دسته از نشریات کمک و مسـاعدت کند و ... (خوانندگان عزیز غرض از بـیان این مقایسه ارتباطی با حدیث ندارد که حدیث علی رغم تبـعیض ها، اما هیچگاه رنگ نبـاخته و بـه هیچ عنوان توقـعی از نور و امثال آن ندارد) و فقط قصد این بود که به راوی گوشزد کنیم که: «راوی جان، شـما که به خیر تشویق می کنید، چرا خود پیش قـدم نمی شـوید خود را مصداق سـخنان خود نمی کنید.

آوای خوزستان
(بنقـل از یک مطبـوعاتی دلسوز و حـق مدار):
ارشـاد نبـاید بگذارد آگهی های سـهم نشـریات محـلی را بـه نشـریات اجاره ای از دیگر جاها بدهند»
حـدیث: و لله ما متحـیر مانده ایم، که حدیث اجاره ای است یا اجاره ای نیسـت، اما از بـدو تأسـیس تاکنون، هیچ نوع حـمایت و مسـاعدتی از آن بـرادر، که همواره دم از حمایت از مطبـوعات می زند و خانه مطبوعات و ارشاد استان ندیده ایم و با بررسی شکلی نشریهٔ تحـت مدیریت آن بـرادر (که اصلاً اجاره ای نیسـت و در چارچوب خاصی حـرکـت نمی کند) می توان دریافت که وضع آگهـی یـک مرکـز بـزرگ صنعتی دولتی (که دودش بـرای مردمان اهواز و سـودش بـرای دیگران است)، ماهانه بـه چه میزان درآمد تحـت این عنوان به آن نشریه و برخی حلقه‌های زنجیر تزریق می‌کند و سردبیر آن نشریه بـموجب کدام حـق، در توزیع آگهی آن مرکز صنعتی دولتی، بسـود و ضرر این یا آن نشـریه اعمال نظر می‌نمایند. عجیب است آقـای دکتر شریعتی (سرپرسـت معاونت امنیتی – سیاسـی اسـتانداری) در مصاحبه با آوای خوزستان، اصل تبـعیض در اعطای آگهی را رد می کند و خواسـتار دلایل می شـود. ما هم بـه ایشـان می گوییم که برادر دکتر شریعتی «چیزی که عیان است چه حاجت به بیان است»

ندای جنوب،
از قول رئیس بهزیستی استان نوشت:
«خوزسـتان یک پنجم کل مددجویان کشور را تحت پوشش دارد»
حدیث: امیدواریم این نسبـت در آینده بـه یک چهارم نرسد !!

خبرگزاری فارس
(از زبـان دکتر سـودانی خبـر می دهد که):
«طرح انتقـال آب از کارون بـه رفسنجان مسکوت ماند»
حدیث: بین سکوت تا «توقف» زمین تا آسمان تفاوت وجود دارد و ...

جراید
(از زبـان سـخنگوی کمیته پیگیری مخالفت های پروژه انتقـال آب کارون به رفسنجان):
«بـرای پیگیری مخالفت های انجام شـده، کمیته ای مرکب از یک اسـتاد دانشگاه، رئیس روابـط عمومی شـورای شـهر اهواز، رئیس اتحـادیه کشـاورزان، مسـئول روابـط عمومی شورای شهر اهواز، یک نفر از خانهٔ مطبـوعات و یک نفر از سـازمانهای غیر دولتی تشکیل شده است و قرار است (این کمیته) بـا رئیس جمهور ملاقات داشته باشد.
حدیث: اصل ایده بسیار خوب است، اما ایراد متوجه ترکیب آن اسـت که براساس کدام ضابطه این افراد انتخاب شـده اند و آیا بـرای تحقـق مأموریت های بـزرگی همچون دیدار بـا رئیس جمهور و اثبـات حقـانیت میلیون‌ها انسـان نیاز بـه یک تجدیدنظر در این ترکیب ملاحـظه نمی شـود؟ مثلاً: سـخنگوی این کمیته از کدام تحصیلات، سوابق و تجارب بـرخوردار است و ... (در این بـاره سـخن خواهیم گفت).

ادامه در صفحه۴

باغ ارغوان

ستون ادبی باغ ارغوان که از این به بعد میزبان شما خوانندگان گرامی در این نشریه خواهد بود آماده است تا آثار ادبی خوانندگان، نویسندگان و شاعران محترم را به چاپ برساند. شما علاقمندان می توانید آثار خود را به آدرس نشریه(ستون ادبی باغ ارغوان) ارسال نمائید.

غزل

احمدرضا احمدی فر

گمان مبر که به این روزگار خرسندم
صدای گریه بلند است پشت لبخندم
زمین زمینهٔ دل تنگی و پریشانی است
به آسمان نرسد دست آرزومندم
چقدر آخر این جاده را نگاه کنم
به وعده های دروغین هنوز پابندم
جرقه های نگاهی غریبه بود که من
تمام هستی خود را در آتش افکندم
وگرنه من – من دیوانه – تا همیشه عشق
از آن غرور کهن هیچ دل نمی کندم
اگر چه کتف مرا کشتزار زخم کنند
به روی مردم این شهر باز می خندم

جستجویی دوباره

نعیم موسوی

اینجا هیچ نفسی مرا نمی پذیرد
مگر نفس های معطر سیب
که وسوسه سقوط من است
تا فرو ریزم
و از نو به جستجوی خود برآیم
که آدمی در پایان خویش شکل می گیرد

نام‌آوران

نجیب محفوظ
داستان سرای تاریخ نوین مصر

فیصل بنی طی

نجیب محفوظ در سال ۱۹۱۲ در خانواده‌ای متوسط متولد شد. وی در رشته فلسفه درس خواند و به اخذ لیسانس نایل آمد، اما دورهٔ فوق لیسانس را نیمه تمام رها کرد و به کار نویسـندگی پرداخت. طی ۷۵ سـال عمر خود، حـدود ۵۰ رمان و مجموعه داستان کوتاه و ده‌ها مقاله و حدود ۱۱ فیلنامه سینمائی نوشت. در سـال ۱۹۸۸ بـه دریافت جائزه نوبل نائل گردید.
محـــفوظ زندگی ساده‌ای داشـــت: وی جزئیات روزمره زندگی جامعه مصری را بخوبی ترسیم کرده است. ابشان در طول عمر خود فقط دو بار بـه خارج مسـافرت کرد(یمن و یوگسـلاوی). او بـه محله‌ها، کوچه‌ها و قـهوه‌خانه‌های مصر علاقـه فراوانی داشت. موضوع داستان‌های نجیب عموماً محلی است. بـدون تردید نجیب جامعه‌شناس و روانشناسی هنرمند بود که روحیات و حالات نفسانی انسـان معاصر را بنحو شایسته‌ای تصویر کرده است. وی همچون تولستوی روسـی شـیفته ملت خویش بود. او حماسه پیکار توده‌های مصری در جنگ جهانی اول و در انقلاب بـر ضد انگلیسـی‌ها را بخوبـی منعکس کرد، و بـر علیه و خرافه پرسـتی و مناسبـات ستمگرانه مبارزه کرد. در زمان انورالسادات تیره بـختیهای ناشـی از سیاسـت‌های (فضای باز سیاسی) را با قلم خود بـه تصویر کشـید. نجیب محـفوظ دیدگاه خود را پیرامون هســـتی، زندگی، مرگ، جهان، آخرت، سرنوشـــت، تصادف و دیگر مقـوله‌های جاودانی که ذهن بشـر را از اذل تا ابـد مشغول کرده بخوبـی آشـکار می‌سازد. آثار نجیب محفوظ نه تنها از ابـهام و پیچیدگی بـلکه از مستقـیم گویی و گزارش نویسی به دور است. بخشی از آثار نجیب محـفوظ بشـرح ذیل اسـت: ۱– مصر باسـتان. ۲– زمزمه جنون. ۳– پوچی سرنوشـت. ۴– رادوبـیس. ۵– القـاهره الجدید. ۶– خان الخلیلی. ۷– کوچه سندان. ۸– سـراب. ۹– نبـرد طیبـه و دهها اثر ارزندهٔ دیگر.

پند

قناعت و ساده زیستی

امام خمینی (ره):
* معنویات اساس اسلام است. سعی کنید معنویات را زیاد کنید و از تشریفات، تا آن جا که مقدور است بکاهید.
* خود را بـه سـاده زیسـتن عادت دهید؛ و از تعلق بـه مال و منال و جاه و مقـام بپرهیزید.

مسیرهای آماده روشنایی

به گزارش روابط عمومی شهرداری منطقه ۶ با تلاش عوامل خدمات شهری منطقه و در راستای تأمین روشنایی خیابانها و بلوارهای سطح منطقه اقدام بـه حـفاری، لوله گذاری و آماده سازی مسیرهای خیابـان ۶۸ متری تا بـازارچه کیان – خیابـان کیان – خیابـان نور اسلام و خیابان چهل متری سیاحی کرده و آماده کابـل کشـی و ایجاد روشـنایی توسـط شرکت توزیع نیروی برق اهواز می باشد. گفتنی است در این خصوص کار تعداد ۱۴۸ عدد فونداسیون پایه روشنایی بـا هزینه –/۰۰۰/۰۰۰/۲۰۰ ریال در مسـیرهای ذکر شـده بـه اتمام رسیده است.

خبرهای ورزشی

استقلال اهواز در آخرین لحظات باخت

جمعه ۸۳/۹/۲۰ برق شیراز ۲ - استقلال اهواز صفر (مطوری۷۹، آقامحمدی ۹۰)
داور: افشاریان
کمکها: صفیری و احمدی اسامی بازیکنان استقلال اهواز: ایلیچ، تقی‌پور، فرزانه، شیری، رضوی، ابوالهیل، اکبری، زادمحمود، دغاغله، خلیفه اصل، عیدی‌زاده.

سرمربی: لوکا بوناچیچ استقلال اهواز سرمست از پیروزی بزرگ هفتهٔ قبل خود بدنبال ۳ امتیاز بازی با برق بود که به این مهم دست نیافت. این تیم پرطرفدار خیلی می بازد که خوشایند فوتبال خوزستان نیست. علی‌رغم تغییر و تحول در سطح مربیان و بازیکنان این تیم ساختار دفاعی مناسبی ندارد و هم اکنون با ۱۷ گل خورده سومین تیم خط دفاعی ضعیف لیگ برتر است حتی حضور تقی‌پور ملی پوش و با تجربه نتوانست این مشکل بزرگ اهوازیها را حل کند. این تیم در دقایق پایانی دو گل از حریف خود دریافت کرد و سه امتیاز دیگری را از دست داد.

خوزستانیها در جام حذفی کشور به میدان می روند

روز سه‌شنبه ۸۳/۹/۲۴ دور نخست جام حذفی فوتبال کشور برگزار خواهد شد که در این دور تیمهای لیگ برتری حضور ندارند طبق برنامه پگاه شوش قهرمان نیم فصل لیگ دو کشور میهمان کاشی یزد خواهد بود، در شوشتر تیم کشت و صنعت این شهر میزبان تیم سپیدرود رشت است و در آبادان تیمهای صنعت نفت و پاس مازندران مسابقه می دهند تیم دیهیم اهواز در دور اول حضور ندارد و این بازیها همانند کشورهای آلمان و انگلیس تک حذفی برگزار می شود.
با جدایی پرویز مظلومی از تیم صباباتری شایعه‌های زیادی مبنی بر پیوستن این خوزستانی به تیم صنعت نفت آبادان به گوش می‌رسد گودرزی مدیر عامل نفت با رد این شایعه‌ها هنوز از دو ردیف مربی ترکمنستانی این تیم حمایت کرده است و در بازی جام حذفی این مربی هدایت زردپوشان را برعهده دارد.

شگفتی‌های حدیث

پلنگ تیزدندان
نافع داغری

در میان حیوانات تیزدندان، پلنگ از بقیهٔ مخوفتر است. پلنگ در دویدن و پرش از دیگران چابکتر است و علاوه بر آن شناگر ماهری است. این حیوان می تواند به ارتفاع سه متر یا بیشتر پرش کند و با سرعت عجیبی از درخت بالا برود. گذشته از این تواناییهای جسمی، این حیوان فوق العاده است. پلنگ حیوان باهوشی است و هر چیز را که به زنده ماندنش کمک کند فراموش نمی کند. پلنگ، می داند که یک دسته بابون (نوعی میمون) به خوبی می توانند از خود دفاع می کنند و بهتر آن است که به آنها کار نداشته باشد ولی بابونی که تک و تنها در جنگل حرکت می کند به آسانی شکار می شود. پلنگ به روی گردن بابون می پرد و بی درنگ دندانها یش را در شاهرگ او فرو می برد. پلنگ در نزدیک شدن به شکار نیز زیرک است. ممکن است مدّتی بی حرکت بماند و صبر کند تا لحظهٔ مناسب برای پریدن به روی شکار فرا برسد یا ممکن است روی زمین بغلتد و با حرکات عجیب و بازیگوشی توجّه شکار را به سوی خود جلب کنید. آهویی که از دور او را ببیند کنجکاو شده، نزدیکتر می آید. پلنگ به حرکات نمایش ادامه می دهد تا آهو با او فقط به اندازهٔ یک خیز فاصله داشته باشد، بعد از آن دیگر برای آهو راه نجاتی وجود ندارد و...

هنر دیگران

پوآرو بهترین کارگاه تاریخ

بسیاری از دوستداران آگاتاکریستی از طریق یک سریال تلویزیونی به آثار او علاقه‌مند شده‌اند. سریال پوآرو که در سال ۱۹۸۹ ساخته شد چنان مورد استقبال قرار گرفت که هنوز هم عوامل این سریال هر از چند گاهی دور هم جمع می‌شوند و یکی دیگر از داستان‌های جذاب آگاتا کریستی را به تصویر می کشند. «دیوید ساچت» در نقش پوآرو آن قدر خوب ظاهر شد که اگر چه پس از آن در فیلم‌های زیادی بازی کرد اما همه او را با نقش کارآگاهی باهوش و بسیار عجیب به نام پوآرو می‌شناسند. سریال پوآرو علاوه بر جذابیت‌های داستانی‌اش به خاطر بازآفرینی انگلیس دهه سی میلادی بسیار ارزشمند است. بسیاری از منتقدان حتی اعتقاد دارند اقتباس تلویزیونی از داستان‌های پوآرو، نه تنها چیزی را از دست نداده بلکه گاه به داستان‌ها جذابیتی دو چندان بخشیده است. از تلویزیون سریال «پوآرو» در بسیاری از کشورهای دنیا از جمله ایران پخش شده است.

منبع روزنامه شرق

نقش میانجی‌گری در حل و فصل دعاوی
از دیدگاه فقه و حقوق

قسمت اول
واحد رسانه شورای حل اختلاف خوزستان

در یک جامعه مطلوب انسانی، برای حل تعارضات و اختلافات و نیز پاسخ دهی به نقض هنجارها و قوانین از میانجیگری بین اصحاب دعوی و میانجیگری بین قاضی و مجرم - یا شفاعت (در امور کیفری حق اللهی) دو راه حل غیر قضائی برای فصل دعاوی و پاسخ به دیدگاههای عقیدتی آن در منابع و آثار فقهی مطرح بوده است. در این مقال، از دیدگاه فقهی و حقوقی، به این دو موضوع پرداخته شده و قانونگذار به توجه شایسته بدان ترغیب گردیده است.

حل اختلاف
استراتژی نوین اجتماعی

در یک نظام پسندیده سیاسی - اجتماعی مبتنی بر کرامت انسانی شهروندان، تا آنجا که به وجود ضوابط تعیین کننده معیارهای ارزشی و رفتاری مربوط می شود، قانون و قانونمندی تنها وسیله و شیوه قابل قبول به شمار می رود. اما در آنجا که به حل تعارضات پدیدآمده بین اعضای جامعه مربوط می شود، یا پاسخ به نقض هنجارهای حاکم بر اجتماع را تعیین می کند، قانون باید، نه بسان وسیله و راه حل منحصر به فرد، بلکه، به عنوان آخرین راه حل، مورد توجه و عمل قرار گیرد. پس از یک دوره سلطه - نسبتاً انحصاری حقوق، خصوصاً در قلمرو پاسخ به پدیده مجرمانه، امروزه در غرب گرایش روزافزونی به سوی خروج از سیستم عدالت کیفری، (قضازدایی) و (اجتماعی سازی) دیده می شود و در همسایگی حقوق کیفری، انواع جدید پاسخهای اجتماعی به وجود آمده است. که میانجیگری سازمان یافته به عنوان استراتژی نوین اجتماعی مطرح و مورد توجه و عمل قرار گرفته است. شکی نیست که موفقیت راه حلهای غیر قضایی برای حل و فصل دعاوی، از یکسو، و اصلاح منحرفین و مجرمین، از سوی دیگر، مستلزم وجود زمینه های مناسب آموزشی و پرورشی است. در یک نظام اسلامی، با توجه به انسجام و تماسک موجود بین افراد جامعه، که از آن به اخوت ایمانی یاد می شود، زمینه مناسبی برای حل تعارضات از طرق غیر قضایی وجود دارد. از طرف دیگر، با توجه به تعریف انسان از دیدگاه مذهبی، باور به حیات جاودان و اعتقاد به مسائلی از قبیل حشر، میزان و ثواب و عقاب اخروی، و معنا یافتن(توبه و انابه) در نظام آموزشی و پرورشی اسلام، پاسخ کیفری به جرایم و خطاها تنها پاسخ نبوده و قطعی الاجرا محسوب نمی شود و در قلمروی گسترده، عفو مجرمین، و در نتیجه، حل اختلاف فی ما بین اطراف دعاوی و حتی میانجیگری به نفع مجرم نزد حاکم، موجه و مجاز تلقی می باشد. واژه (میانجیگری) در دو معنی به کار می رود: یکی وساطت بین دو طرف متخاصم به منظور عفو طرف متجاوز به وسیله قربانی یا زیاندیده یا به منظور رفع اختلاف و ایجاد صلح و سازش بین آن دو، معنای دیگر آن وساطت نزد حاکم (قاضی) به سود مجرم و گناهکار به منظور عفو و بخشش خطای او یا تخفیف در مجازات وی. در زبان عربی، واژه (شفاعت) در معنای دوم میانجیگری به کار رفته است. این کلمه ماخوذ از (شفع) به معنای (جفت) است. گویی شفاعت کننده با وسیله قراردادن حرمت و اعتبار خود نزد حاکم و قرار گرفتن در کنار شخص خاطی (مشفوع له) جفت او گشته، و در صدد رهایی او از مجازاتی که در معرض آن قرار گرفته است، بر می آید در فرهنگ و حقوق اسلامی میانجیگری در هر دو معنای آن به کار رفته است: الف.(میانجیگری بین طرفین دعوی) و ب.(میانجیگری نزد حاکم به نفع مجرم)

ادامه دارد

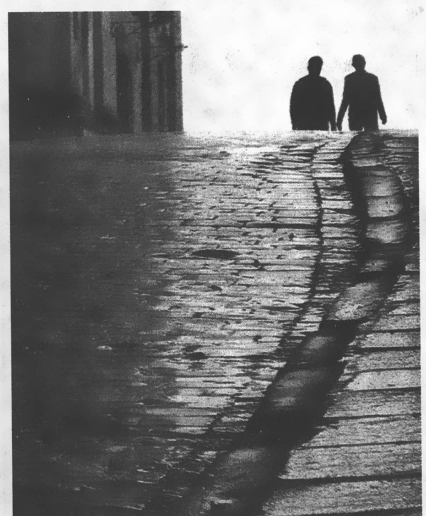
پاورقی حدیث

نویسنده: لیلا زرگانیان

اشاره:
حدیث با رویکردی فرهنگی سعی در تنوع بخشی به مطالب خود (با توجه به سلیقه‌های مخاطبین) دارد. پاورقی از جمله نیاز بخشی از خوانندگان نشریات بشمار می رود. نظر گردانندگان حدیث استفاده از داستانهای متعلق به نویسندگان خوزستانی است که این امر هم، از لزوم تشویق و ترغیب نویسندگان محلی و خلق انگیزه در بین آنها ناشی می شود. خانم لیلا زرگانیان از جمله نویسندگان خوب استان خوزستان است، که داستان دانشجو را اختصاصاً برای حدیث نگاشته است. با هم اولین قسمت داستان دانشجو را می‌خوانیم.

دانشجو
قسمت اول

اواسط مهرماه است و دانشجویان با شوق و ذوق وارد دانشگاه می شوند. سعید اسدی دانشجوی سال اول رشته حقوق قضایی است و همچون سایر دانشجویان بدنبال کلاس خود می گشت. بالأخره با راهنمایی یکی از کارکنان دانشگاه، کلاس خود را پیدا کرد !!. در کنار سعید، جوانی که با کروات همرنگ کت و شلوارش، کاملاً برجسته و خوش ظاهر نشان می داد، نشسته بود. سعید خودش را به او معرفی کرد، وی هم خود را محسن مرادی معرفی نمود. استاد جلسه اول را با توضیحات کلی درباره مقدمات علم حقوق و معرفی خود و برنامه هائی که برای آن ترم در دست دارد به پایان برد ... در محوطه دانشکده، سعید بطرف محسن رفت تا با او خداحافظی کند، که محسن از سعید پرسید: «سعید تو اتومبیل داری؟

ادامه دارد

ادامه ی تلفن‌خانه ی حدیث

کریم صبوری:
صفحهٔ ورزشی حدیث را تعطیل نکنید.
حدیث:
ما به جایگاه و اهمیت ورزش نزد مردم به ویژه جوانان واقف هستیم و بسیار مایلیم، تا در این حوزه حضوری بسیار پررنگ داشته باشیم، اما کثرت و تعدد موضوعات و محدودیت صفحات، امکان اختصاص یک صفحه ورزشی را به ما نمی دهد، اما همه تلاش خود را خواهیم نمود تا هر هفته شاهد مطالبی تحلیلی و جذاب در مقوله های ورزشی باشیم.

ندا کعبی:
دربارهٔ مدارس غیر انتفاعی (بویژه شهریه های اضافی) مطلب بنویسید و آموزش و پرورش را وادار به نظارت بیشتر کنید، هر چند که ناظر باید سازمانی غیر از اداره آموزش و پرورش باشد، زیرا مؤسسان و ادارات دارای منافع مشترک و روابط کاری متقابل هستند و بسیاری از ایرادات را نمی بینند.
حدیث:
در این باره حتماً خواهیم نوشت. در خصوص پیشنهاد شما هم خوب است که نمایندگان مردم در مجلس اندیشه کنند، منطق شما در خصوص نظارت توسط ناظرینی (بی طرف و غیر آموزش و پرورشی) می تواند ایدهٔ خوبی برای یک کار کارشناسی، در کمیسیون مربوطه در مجلس شواری اسلامی باشد.

جمال شهریاری:
به این مسئولین شرکت آب و فاضلاب بگویید، همه مردم پمپ آب ندارند، یعنی امکان خرید و نگهداری از آن برای اکثریت مردم مقدور نیست و این وظیفهٔ آبفای اهواز است که آب را با فشار مناسب به منازل برساند، آخر خدا را خوش نمی آید، پول مردم را بدون حساب می گیرند از رساندن یک مقدار آب به منازل مردم عاجزند، بنابراین از شعار کم کنند و وارد عمل شوند. و لله مردم از توجیهات زبانی آقایان خسته شده‌اند.
حدیث:
امیدواریم وضع آب و برق بگونه ای بشود که دیگر شاهد اینگونه اعتراضات بحق مردم نباشیم و مؤسسات متولی این نوع خدمات ضروری، بیش از این موجبات رنجش مردم را فراهم نکنند.

(یکی از همکاران مطبوعاتی):
تیتر شمارهٔ دو شما در هفته گذشته ایراد داشت، خواهش می کنم دقت خود را افزایش دهید؟!
حدیث:
ضمن تشکر از این دوست و همکار مطبوعاتی، که به صراحت خطای ما را به ما گوشزد کردند. اعلام می نمائیم که به امید خدا در آینده، حدیث، هفته نامه ای، کم خطا خواهد بود. ضمناً از خوانندگان عزیز می‌خواهیم ما را از انتقادات و پیشنهادات خود، محروم نسازند.

خارجی

البرداعی:
کره شمالی حداقل ۴ بمب اتم دارد

ایسنا: محمد البرداعی اعلام کرد از آن بیم دارد که کره شمالی چهار تا شش بمب اتمی تولید کرده باشد. رئیس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در مصاحبه‌ای با روزنامه نیوریورک تایمز اظهار داشت که نگران موضوع هشت هزار میله سوخت اتمی است که بازرسان سازمان ملل متحد تا پیش از اخراج از کره شمالی در دو سال پیش، در این کشور پیدا کرده بودند. البرداعی معتقد است کره شمالی در این مدت فرصت کافی داشته که این مواد را تبدیل به بمب اتمی کند. سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا معتقد است که کره شمالی احتمالاً دارای مواد کافی برای تولید یک یا دو بمب اتمی است.

القاعده به دریا رو می‌آورد

ایسنا: کارشناسان سازمان اطلاعات انگلیس اظهار کردند که شبکه القاعده در نظر دارد تا طی دوازده ماه آینده برای ایجاد مشکلاتی در راه‌های دریایی ابین‌المللی، حملات بزرگی را علیه کشتی‌های تجاری آغاز کند. دومینیک آرمسترانگ رئیس سازمان اطلاعات انگلیس گفت: به نظر ما این حملات بسیار بزرگ خواهد بود. وی با اشاره به این که جنگ در عراق راه را برای ظهور نسل جدید تروریست‌ها باز کرده است، تاکید کرد: حملات دریایی تدریجاً رو به افزایش است. وی افزود: عراق شبیه افغانستان در دوره اشغال شوروی است. در آن زمان گروهی از شبه نظامیان برای پیوستن به گروه‌های افغان عازم این کشور شدند. این گروه‌ها شبکه‌هایی را ایجاد کرده‌اند که القاعده از آن زائیده شده است. شرایط امروز عراق نیز این گونه است.

نصب کابل های روکش دار در شیلنگ آباد

به گزارش روابط عمومی شرکت توزیع برق اهواز بمنظور مقابله انشعابات غیر مجاز برق وترغیب ساکنین به استفاده از اشتراک قانونی بخشی از شبکه فشار ضعیف شیلنگ آباد مجهز به کابل های روکش دار گردید. همزمان بااین اقدام به منازلی که از این شبکه بصورت غیر قانونی انشعاب گرفته اند کنتور نصب وکابل برق قانونی بصورت استاندار نصب گردید.
قابل ذکر است در شبکه های برق مجاور اشجار جهت حفظ سرانه فضای سبز اهواز نیز مورد استفاده قرار گیرند.

نشست مشترک فرماند هان منطقه انتظامی وبرق اهواز

به گزارش روابط عمومی شرکت توزیع برق اهواز بمنظور بررسی وضعیت انشعابات غیر مجاز برق در اهواز و دستیابی به راه حلهائی جهت مقابله با این انشعابات در روز دوشنبه هفدهم آبان جلسه ای با حضور فرمانده منطقه انتظامی اهواز ، معاونت ها ورؤسای کلانتریهای اهواز، مدیر عامل، معاونت ومدیریت های مناطق مختلف شرکت توزیع نیروی برق اهواز تشکیل شد. در این جلسه مدیر عامل شرکت ابتداء گزارشی از وضعیت انشعابات غیر مجاز، اثرات مخرب آن واقدامات وپیگیری های قضائی ارائه داد در این گزارش مهندس ارسطو از همراهی های بسیار موثر نیروی انتظامی در پیگیری جمع آدوری انشعابات تشکر و تقدیرنمود و خواستار استمرار همکاری گردید . سرهنگ متین راد فرمانده منطقه انتظامی اهواز نیز آمادگی منطقه را جهت توسعه همکاریها اعلام و اظهار امیدوازی نمود که با تامل همکاری های متقابل بتوان در این مورد تا پاکسازی کامل این انشعابات اقدام موثری را انجام داد.

سرقت سیمهای روشنایی بلوار ساحلی

به گزارش روابط عمومی شرکت توزیع برق اهواز تعدادی سارق مبادرت به قطع وسرقت هفت فاصله سیمهای سیستم روشنائی جاده ساحلی غرب کارون واقع در حد فاصل پل پنجم تا پارک قوری نموده وبخشی از این مسیر پرتردد را با خاموشی مواجه نمودند.
گفتنی است که این جاده در حال حاضر بعلت لوله گذاری طرح ساز ماندهی فاضلاب شهری بصورت یک بانده است وبهمین دلیل امکان اجرای طرح روشنائی تلسکوپی با استفاده از کابل های زمینی که متضمن احداث بلوار وسط بین دو جاده است وجود ندارد. این گزارش می افزاید با توجه به نقش این جاده در کاهش ترافیک مسیر گلستان وبمنظور پیشگیری از حوادث غیر قابل جبران مربوط به عدم دید رانندگان عبور نسبت به ترمیم سیم های مسروقه واعاده وضعیت روشنائی اقدام شده است در پایان این گزارش اظهار امیدواری شده است که بدلیل اهمیت موضوع نیروی انتظامی منطقه اهواز هرچه سریعتر اینگونه سارقین را که حتی از تجهیزات عام المنفعه مردمی نمی گذارند شناسائی وبه سزای اعمال سنگین خود برساند.

ادامه ی حدیث مطبوعات محلی

همسایه ها :
«حضور مشروط هیئت علمای مسلمین عراق در انتخابات عراق»
حدیث: این هیئت مسلمین هم هر روز یک موضع می گیرد و فردای همان روز موضع اولیه خود را تغییر می دهد، بطوریکه این وضع محبوبیت قبلی آنان را بشدت تحت تأثیر قرار داد.

صبح کارون (صفحه اول):
«یک ابتکار بین المللی در جشنواره بین المللی ایران زمین: شهرداری اهواز تالار شهر را قفل کرد»
حدیث: این سکاندار صبح کارون هم عجب کینه ای از شهرداری و شورای شهر دارد. ایشان علی رغم صدور بیانهٔ شهرداری و توضیح چرایی عدم تحویل آن تالار به جشنوارهٔ مزبور، بگونه ای خبر را منعکس کرده که گویا: سوء نیتی در کار مسئولان شهرداری بوده است. اما این سؤال را از آن سکاندار می پرسیم، که (براساس منطق خودشان) آیا می شود افتضاح و ابتذال حاکم بر بخش پایانی جشنواره را که دل بسیاری از غیرتمندان را به درد آورد، به جمعی از حضار نسبت داد؟ فارغ از مثبت یا منفی بودن پاسخ، آن سکاندار بگویند، زمان انطباق شعار و ادعا و عمل چه موقع فرا می رسد؟ مقداری به اقوال و افعال خود نظری بیفکنیم !!؟